

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA IV

	Stopień dopuszczający	Stopień dostateczny	Stopień dobry	Stopień bardzo dobry	Stopień celujący
UCZEŃ:					
KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat świata przedstawionego utworu dostrzega obrazy poetyckie w utworach o nieskomplikowanej strukturze semantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wybrane elementy świata przedstawionego utworu wypowiada się na temat obrazów poetyckich w wierszach 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje wybrane elementy świata przedstawionego w różnych utworach analizuje obrazy poetyckie w czytanych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat świata przedstawionego podczas analizy tekstów podejmujących grę z konwencją literacką analizuje rolę środków językowych w tworzeniu obrazów poetyckich 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje teksty poetyckie na poziomie metaforycznym podczas analizy utworów odwołuje się do różnych kontekstów literackich i kulturowych dostrzega symboliczne treści w utworach literackich i plastycznych
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>fikcja literacka</i> wymienia prawdopodobne (realistyczne) elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości wymienia nieprawdopodobne (fantastyczne) elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia fikcję filmową od rzeczywistości wypowiada się na temat fantastyki w baśniach 	<ul style="list-style-type: none"> określa rolę autora tekstu w kreowaniu fikcji literackiej wypowiada się na temat elementów fantastycznych w utworach współczesnych 	<ul style="list-style-type: none"> stawia pytania problemowe w odniesieniu do odbieranych tekstów
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje czytany utwór jako baśń, hymn 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje cechy gatunkowe baśni, hymnu 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje cechy baśni tradycyjnej i współczesnej 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o cechach gatunkowych utworów w ich analizie i interpretacji 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega i objaśnia związki pomiędzy warstwą językową, brzmieniową i semantyczną utworów poetyckich
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>epitet</i>, <i>porównanie</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia uosobienie od ożywienia 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w tekście literackim epitety, 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia funkcje językowych środków 	<ul style="list-style-type: none"> w sposób przemyślany

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA IV

	<i>przenośnia, uosobienie, ożywienie</i>		porównania, przenośnie (w tym uosobienia i ożywienia)	stylistycznych w czytanych utworach	<p>komentuje zachowania bohaterów, uwzględniając przy tym motywy ich działania oraz kontekst sytuacyjny</p> <ul style="list-style-type: none"> • kreatywnie wykorzystuje posiadaną wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych dotyczących odbioru tekstów kultury • wyraża opinie na temat tekstów literackich i innych tekstów kultury, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska • ma szerokie kompetencje w zakresie odbioru różnych tekstów kultury
	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje i omawia tytuł w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • nadaje tytuły wybranym częściom utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega funkcję tytułu jako elementu konstrukcyjnego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje wpływ tytułu na odbiór tekstu 	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wers, zwrotkę i refren, wskazuje rymy w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia wiersz ciągły od stroficznego i rymowy od wiersza bez rymów 	<ul style="list-style-type: none"> • określa wers, zwrotkę, refren, rymy, liczbę sylab w wersie jako elementy rytmizujące wypowiedź 	<ul style="list-style-type: none"> • używa funkcjonalnie pojęć <i>wiersz ciągły, stroficzny, rymowy, bezrymowy</i> podczas analizy wiersza 	
	<ul style="list-style-type: none"> • wyodrębnia wydarzenia fabuły i ustala ich kolejność 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wydarzenia fabuły 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przebieg zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie stosuje słownictwo określające następstwo zdarzeń 	
	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie <i>dialog</i>, wyszukuje wypowiedzi bohaterów tekstu • zna pojęcia <i>podmiot liryczny, narrator, bohater</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnia pojęcie <i>dialog</i> • omawia cechy bohatera, narratora, podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje wypowiedzi bohaterów i narratora • wypowiada się na temat uczuć i przeżyć bohatera, podmiotu lirycznego, 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób zapisu dialogu w tekście • określa motywy działania bohatera, określa stosunek narratora do wybranych elementów świata przedstawionego utworu 	
	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia <i>narrator, narracja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia autora od narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnia funkcję narracji w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega różne formy narracji w tekście 	
	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w tekście bohatera głównego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa cechy bohatera głównego 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje swój pogląd na temat 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się argumentami, 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA IV

			bohatera głównego	wyrażając swój stosunek do postaci głównej w utworze
	<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia tematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia problematykę utworu
	<ul style="list-style-type: none"> nazywa swoje reakcje czytelnicze 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi tekstów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje emocje towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury
	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia dosłowne znaczenia w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie proste przenośne znaczenia w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia znaczenia dosłowne od prostych znaczeń przenośnych 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje swoją wiedzę do objaśnienia przenośnych znaczeń w tekstach
	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat sytuacji bohaterów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> określa doświadczenia bohaterów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje sytuację bohaterów literackich z własnymi doświadczeniami 	<ul style="list-style-type: none"> komentuje sytuację bohaterów literackich w odniesieniu do doświadczeń współczesnych nastolatków
	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat wybranych zagadnień i znaczeń utworu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia własne rozumienie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia swoje rozumienie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie używa różnych środków językowych do uzasadnienia swojego rozumienia utworu
	<ul style="list-style-type: none"> podejmuje próbę interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w interpretacji tekstów znajomość innych utworów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w interpretacji tekstów wiedzę o różnych tekstach kultury
	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat postaci i 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje pozytywne i negatywne cechy 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje swój pogląd na temat 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się argumentami,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA IV

	zdarzeń	bohaterów oraz aspekty sytuacji	bohaterów i sytuacji	wyrażając swój stosunek do bohaterów i sytuacji	
	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje wartości piękna, dobra, prawdy w czytanych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje wartości ważne dla bohaterów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> zestawia wartości i ich przeciwieństwa utworach na zasadzie kontrastu 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje wartości i antywartości wpisane w teksty kultury 	
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje tekst literacki 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje tekst informacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia tekst literacki od informacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje tekstu literackiego i informacyjnego 	
	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje informacje wyrażone wprost 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega w tekście treści wyrażone wprost i pośrednio 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje treści wyrażone wprost i pośrednio 	
	<ul style="list-style-type: none"> określa temat tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wyciąga wnioski z tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> określa główną myśl tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje i interpretuje główną myśl tekstu 	
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapit</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia w tekście części kompozycyjne 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcję wstępu, rozwinięcia, zakończenia 	<ul style="list-style-type: none"> omawia relacje między częściami wypowiedzi 	
	<ul style="list-style-type: none"> wydobywa z tekstu wskazane informacje 	<ul style="list-style-type: none"> porządkuje informacje z tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia informacje ważne od drugorzędnych 	<ul style="list-style-type: none"> hierarchizuje informacje 	
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje czytany utwór jako komiks 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie komiksu do jego odbioru 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje komiks jako tekst kultury 	
	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia dzieło literackie od filmu i spektaklu teatralnego 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje różne teksty kultury 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje środki artystycznego wyrazu charakterystyczne dla literatury, filmu, 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia swoistość tekstów kultury przynależnych do literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA IV

			teatru	plastycznych i audiowizualnych	
	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się terminami <i>scena, aktor, gra aktorska, dekoracja</i> w kontekście widowiska teatralnego • przedstawia wybrane fakty dotyczące historii kina • odróżnia film od programu informacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się terminami <i>kostium, rekwizyt, charakteryzacja, muzyka</i> w kontekście widowiska teatralnego • posługuje się pojęciami związanymi z filmem (<i>scenariusz, reżyseria, ujęcie, gra aktorska, muzyka, reżyser, kadr, plan filmowy</i>) • rozpoznaje wybrane gatunki filmowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wyodrębnia różne elementy składające się na widowisko teatralne • rozpoznaje poszczególne plany filmowe • wyjaśnia różnicę między filmem animowanym a innymi gatunkami filmowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje środki wyrazu charakterystyczne dla pantomimy • określa właściwości i funkcje poszczególnych planów filmowych • nazywa tworzywo przekazów audiowizualnych (ruchome obrazy, dźwięk) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie <i>adaptacja utworu literackiego</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnia pojęcie <i>adaptacja utworu</i> w odniesieniu do wybranych dzieł filmowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice pomiędzy tekstem literackim a jego adaptacją sceniczną i radiową 	
	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat treści tekstów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje treści tekstów kultury z rzeczywistością znaną mu z własnego doświadczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • komentuje treści tekstów kultury w odniesieniu do własnego doświadczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • odbiera tekst kultury jako źródło wzbogacania własnych doświadczeń 	
	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się bardziej złożoną 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA IV

	realistyczną (np. ilustracja)	konwencją realistyczną (np. komiks)	symboliczną (np. plakat)	abstrakcyjną (w połączeniu z muzyką)	
	<ul style="list-style-type: none"> z uwagą odbiera filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie odbiera filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje swoją wiedzę na temat tekstów kultury, odbierając filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> aktywnie odbiera filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży, czyniąc je źródłem swoich działań twórczych 	
KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE	<ul style="list-style-type: none"> wie, na jakie pytania odpowiada rzeczownik, czasownik, przymiotnik i przysłówek 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w wypowiedziach rzeczownik, czasownik, przymiotnik i przysłówek 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice między rzeczownikiem, czasownikiem, przymiotnikiem i przysłówkiem 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje rzeczownika, czasownika, przymiotnika, przysłówka w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę i umiejętności językowe w zakresie słownictwa, składni, fleksji i fonetyki
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje formy bezokolicznika 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie funkcję bezokolicznika 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o osobowych i nieosobowych formach czasownika w swoich wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> swobodnie stosuje wiedzę na temat budowy zdania i budowy tekstu wypowiedziach ustnych i pisemnych
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście formy liczb odmiennych części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście formy czasów i rodzajów gramatycznych 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście formy osób 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje form liczb, czasów, rodzajów i osób w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje werbalne i pozawerbalne środki wyrazu
	<ul style="list-style-type: none"> używa przymiotników i przysłówków we właściwych kontekstach 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie rolę przymiotników i przysłówków w opisie świata 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnia w wypowiedziach różne natężenie cech i właściwości 	<ul style="list-style-type: none"> używa we właściwych kontekstach przymiotników 	<ul style="list-style-type: none"> swobodnie wykorzystuje wiedzę o języku jako narzędziu skutecznej komunikacji

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA IV

				i przysłówków o różnych natężeniach cechy	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia oryginalne rozwiązania ułatwiające naukę gramatyki i ortografii • przestrzega zasad poprawności językowej oraz zasad etykiety językowej w każdej sytuacji komunikacyjnej • świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje synonimy, frazeologizmy w celu wzbogacenia warstwy językowej wypowiedzi • samodzielnie poszerza wiedzę i umiejętności przewidziane podstawą programową i programem nauczania
<ul style="list-style-type: none"> • stara się przestrzegać poprawności gramatycznej wyrazów odmiennej 	<ul style="list-style-type: none"> • przestrzega poprawności gramatycznej wyrazów odmiennej, tworząc wypowiedzi o nieskomplikowanej strukturze językowej 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennej 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennej 		
<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia <i>podmiot, orzeczenie, określenia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje podmiot i orzeczenie w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje funkcje składniowe orzeczenia, podmiotu i określeń w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia funkcję orzeczenia, podmiotu i określeń w zdaniu 		
<ul style="list-style-type: none"> • wie, że wyrazy w zdaniu łączą się w związki wyrazowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wyodrębnia związek główny 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia wyrazy określające i określające 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie zdania w swoich wypowiedziach 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące 	<ul style="list-style-type: none"> • używa celowo wypowiedzeń oznajmujących, pytających i rozkazujących 	<ul style="list-style-type: none"> • używa wypowiedzeń wykrzyknikowych ze świadomością ich funkcji 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi 		
<ul style="list-style-type: none"> • wie, jak zbudowane jest zdanie 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia zdanie od wypowiedzenia bez czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> • wyodrębnia równoważnik zdania w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie stosuje w praktyce językowej zdania i równoważniki zdań 		
<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie <i>zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w tekście zdanie pojedyncze rozwinięte oraz nierozwinięte i 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca konstrukcje składniowe – zdania w równoważniki 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie funkcjonalność przekształceń składniowych 		

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA IV

		rozumie ich funkcje	zdań i odwrotnie	
	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje formy grzecznościowe w swoich wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się oficjalną i nieoficjalną formą polszczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się oficjalną nieoficjalną formą polszczyzny ze świadomością zróżnicowania tych form 	<ul style="list-style-type: none"> • zna i funkcjonalnie stosuje formy grzecznościowe używane w oficjalnej i nieoficjalnej formie polszczyzny
	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia się w kilku zdaniach w różnych sytuacjach komunikacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • dostosowuje sposób powitania i pożegnania do sytuacji komunikacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje formy grzecznościowe w wypowiedzi ustnej i pisemnej (pozdrowienia, list, życzenia SMS) 	<ul style="list-style-type: none"> • dostosowuje sposób wyrażania się do sytuacji komunikacyjnej
	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie dosłowne znaczenia wyrazów w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie proste przenośne znaczenia wyrazów w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia znaczenia dosłowne wyrazów znaczeń przenośnych 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie wykorzystuje wyrazy o przenośnych znaczeniach do tworzenia własnych wypowiedzi
	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie wybranych stałych związków wyrazowych poznanych na lekcjach 	<ul style="list-style-type: none"> • używa w swoich wypowiedziach wybranych stałych związków wyrazowych poznanych na lekcjach 	<ul style="list-style-type: none"> • używa stałych związków wyrazowych zrozumieniem i świadomością celu 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie wykorzystuje stałe związki wyrazowe do bogacenia warstwy językowej własnych wypowiedzi
	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedzi wyrażające różne intencje, np. prośbę, polecenie, podziękowanie, przepraszenie 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje różne typy wypowiedzeń w zależności od zamierzonego celu wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się pozawerbalnymi środkami komunikowania się stosownie do okoliczności i celu wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • podkreśla intencje wypowiedzi pozawerbalnymi środkami porozumiewania się
	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie <i>synonim</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że formy 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie zastępuje 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie stosuje

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA IV

	<i>wyraz bliskoznaczny</i>	fleksyjne wyrazów nie są ich synonimami	powtarzające się wyrazy ich synonimami	synonimy w celu wzbogacenia językowego wypowiedzi
	<ul style="list-style-type: none"> w sposób logiczny i spójny wypowiada się na tematy związane z otaczającą rzeczywistością 	<ul style="list-style-type: none"> wie, że treść tworzonych zdań powinna nawiązywać do wcześniejszych części tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> używa spójników i zaimków (bez znajomości terminów – etap propedeutyczny) w celu zespolenia tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje synonimy w celu uzyskania spójności tekstu
	<ul style="list-style-type: none"> rozumie, że tekst jest komunikatem 	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela typy komunikatu: informacyjny, literacki, ikoniczny 	<ul style="list-style-type: none"> wie, że niektóre komunikaty różnią się systemem znaków 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach komunikatów
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia <i>nadawca i odbiorca wypowiedzi</i>, posługuje się nimi w odniesieniu do różnych sytuacji codziennych 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje nadawcę wypowiedzi w opowiadaniach, powieściach, baśniach 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje i opisuje nadawcę wypowiedzi lirycznej 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie posługuje się terminami nadawca odbiorca wypowiedzi podczas odbioru tekstów kultury
	<ul style="list-style-type: none"> określa sytuację komunikacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie wpływ sytuacji komunikacyjnej na kształt wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> dostosowuje sposób wyrażania się i zachowania do sytuacji komunikacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się różnymi werbalnymi i pozawerbalnymi środkami komunikacji – stosownie do sytuacji
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje komunikaty wyrażane za pomocą gestów 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje i nazywa uczucia wyrażane za pomocą mimiki 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje znaczenie różnych niewerbalnych środków komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa i komentuje emocje wyrażane za pomocą różnych form ekspresji pozasłownej
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia <i>głoska</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia różnicę 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje wiedzę

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA IV

	<i>litera, sylaba</i>	po między głoską i literą	głosek, liter, sylab	o głoskach, literach i sylabach w analizie warstwy brzmieniowej tekstów	
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>etykieta językowa</i> i stara się stosować jej zasady 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje zasady etykiety językowej w sytuacjach codziennych 	<ul style="list-style-type: none"> przestrzega zasad etykiety językowej wymaganych w korespondencji 	<ul style="list-style-type: none"> przestrzega zasad etykiety językowej podczas komunikacji za pomocą narzędzi nowoczesnych technologii informacyjno – komunikacyjnych 	
	<ul style="list-style-type: none"> zna reguły pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie z</i> rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami <ul style="list-style-type: none"> – wielką i małą literą – <i>q i ę</i> – <i>i</i> po spółgłoskach 	<ul style="list-style-type: none"> stara się przestrzegać poprawności ortograficznej w zakresie pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie z</i> rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami <ul style="list-style-type: none"> – wielką i małą literą – <i>q i ę</i> – <i>i</i> po spółgłoskach w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje w większości wyrazów reguły pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie z</i> rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami <ul style="list-style-type: none"> – wielką i małą literą – <i>q i ę</i> – <i>i</i> po spółgłoskach w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje we wszystkich wyrazach reguły pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie z</i> rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami <ul style="list-style-type: none"> – wielką i małą literą – <i>q i ę</i> – <i>i</i> po spółgłoskach w podanym zestawie ortogramów 	
	<ul style="list-style-type: none"> zamyka wypowiedzenia oznajmujące kropką 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje poprawnie kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik na końcu wypowiedzeń 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje poprawnie kropkę w zapisie dat 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie używa różnych znaków interpunkcyjnych 	
TWORZENIE WYPOWIEDZI	<ul style="list-style-type: none"> krótko wypowiada się na zadany temat 	<ul style="list-style-type: none"> aktywnie uczestniczy w rozmowie na 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się logicznie na tematy 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie porządkuje 	<ul style="list-style-type: none"> pisze bezbłędne językowo, oryginalne pod

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA IV

	związany z otaczającą rzeczywistością	zadany temat	związane z poznanymi tekstami kultury	i komponuje treść swoich wypowiedzi	względem treści i stylu różne formy wypowiedzi
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>argument</i> 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje argumenty w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się argumentami w rozmowie 	<ul style="list-style-type: none"> używa przemyślanych argumentów na poparcie swojego stanowiska 	<ul style="list-style-type: none"> swobodnie posługuje się werbalnymi i pozawerbalnymi środkami wyrazu w swoich wypowiedziach ustnych
	<ul style="list-style-type: none"> tworzy logiczne i w przeważającej części uporządkowane wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>akapit</i> i rozumie jego funkcję w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedzi o właściwej kompozycji i układzie graficznym 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy semantycznie pełne i bogate językowo wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> operuje bogatym słownictwem z różnych kręgów tematycznych
	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w tekście informacje 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia przydatność uzyskanych informacji 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje selekcji informacji 	<ul style="list-style-type: none"> wypracowuje skuteczne metody selekcji informacji 	
	<ul style="list-style-type: none"> tworzy według podanego wzoru wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy samodzielnie wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych, stosuje funkcjonalnie różne środki językowe 	<ul style="list-style-type: none"> w sposób szczególny dba o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową wypowiedzi
	<ul style="list-style-type: none"> wygłasza tekst z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> recytuje ze zrozumieniem tekst poetycki lub fragment prozy 	<ul style="list-style-type: none"> artykułuje prawidłowo głoski podczas recytacji, dostosowuje tempo 	<ul style="list-style-type: none"> recytuje tekst z odpowiednią intonacją, dykcją i napięciem 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje teksty w sposób przejrzysty z wielką dbałością o stronę graficzną i wydzielenie myślowe w formie akapitów podejmuje działalność literacką i kulturalną prowadzi blog internetowy

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA IV

			recytacji do treści utworu	emocjonalnym	<ul style="list-style-type: none"> redaguje twórcze, oryginalne teksty informacyjne o szkole przeznaczone do gazetki lub na stronę internetową
<ul style="list-style-type: none"> sporządza według podanego wzoru odtwórczy plan ramowy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> sporządza samodzielnie odtwórczy i twórczy plan ramowy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje jednolitą formę wypowiedzeń (bez czasownika) w zapisie planu ramowego 	<ul style="list-style-type: none"> dba o zwięzłość wypowiedzi w zapisie planu ramowego 		
<ul style="list-style-type: none"> redaguje według podanego wzoru proste notatki w różnych formach 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy samodzielnie prostą notatkę w formie tabeli, kilkudzaniowej wypowiedzi, planu 	<ul style="list-style-type: none"> rozplanowuje kompozycję układu treści w notatce 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych formach notatek 		
<ul style="list-style-type: none"> opowiada o treści przeczytanych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> omawia problematykę przeczytanych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o języku w swoich wypowiedziach na temat tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o treści, problematyce i formie poznanych tekstów kultury 		
<ul style="list-style-type: none"> wie, że współczesne komunikaty (SMS, email) muszą być poprawne pod względem językowym i ortograficznym 	<ul style="list-style-type: none"> używa właściwych zwrotów grzecznościowych w swoich wiadomościach SMS oraz korespondencji internetowej 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje poprawne, komunikatywne wiadomości SMS 	<ul style="list-style-type: none"> zna i stosuje zasady netykiety w komunikacji internetowej 		
<ul style="list-style-type: none"> tworzy według podanego wzoru opowiadania na temat dalszych losów bohatera tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy samodzielnie opowiadania na tematy związane z treścią poznanych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi opowiadania na podstawie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych inspirowane treścią poznanych utworów 		
<ul style="list-style-type: none"> odwołuje się do swojej wiedzy o języku w tworzonych 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje zwroty grzecznościowe w swoich 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie stosuje odpowiednie konstrukcje 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie i twórczo wykorzystuje wiedzę 		

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA IV

	wypowiedziach	wypowiedziach ustnych i pisemnych	składniowe w różnych sytuacjach komunikacyjnych	o języku w tworzonych wypowiedziach	
SAMOKSZTAŁCENIE	<ul style="list-style-type: none"> czyta poprawnie tekst, wyznaczając głosowo granice zdań 	<ul style="list-style-type: none"> czyta poprawnie tekst, zwracając uwagę na znaki interpunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> czyta płynnie tekst, podkreślając głosem ważne słowa 	<ul style="list-style-type: none"> czyta tekst, stosując odpowiednie tempo i intonację w zależności od treści 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje narzędzia TIK (np. smartfon, tablet) do zapisywania i katalogowania informacji opracowuje własne bazy informacji, np. kartoteki, fiszki z hasłami, foldery plików wykorzystuje programy, aplikacje i gry edukacyjne do samodzielnej nauki języka polskiego zwraca uwagę na aspekty moralne związane z korzystaniem z zasobów internetowych (odpowiedzialność, uczciwość, poszanowanie cudzej własności) bierze udział w konkursach przedmiotowych z języka polskiego
	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje odręcznie informacje pozyskane z różnych źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> porządkuje według własnego pomysłu uzyskane informacje 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje informacje za pomocą edytora tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> opracowuje własne sposoby szybkiego i efektywnego zapisywania informacji 	
	<ul style="list-style-type: none"> korzysta z różnych źródeł informacji (np. książki, edukacyjne programy telewizyjne, strony internetowe) 	<ul style="list-style-type: none"> wybiera informacje uzyskane z różnych źródeł i wykorzystuje je w nauce i rozwijaniu pasji 	<ul style="list-style-type: none"> selekcjonuje informacje w celu wykorzystania ich w różnych sytuacjach typowych i nietypowych 	<ul style="list-style-type: none"> gromadzi dane w sposób uporządkowany i zapewniający łatwy dostęp do potrzebnych informacji 	
	<ul style="list-style-type: none"> korzysta z zasobów szkolnej biblioteki 	<ul style="list-style-type: none"> zna zasady korzystania z zasobów bibliotecznych 	<ul style="list-style-type: none"> korzysta z zasobów bibliotek <i>on-line</i> 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat zasobów bibliotecznych w docieraniu do informacji 	
	<ul style="list-style-type: none"> korzysta ze słownika ortograficznego potrafi odnaleźć wskazane hasło w encyklopedii 	<ul style="list-style-type: none"> zna budowę słownika ortograficznego wyszukuje hasła w encyklopedii 	<ul style="list-style-type: none"> korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych korzysta z informacji zawartych w encyklopedii 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje słowników korzysta ze słowników <i>on-line</i> 	
	<ul style="list-style-type: none"> ma świadomość, że nie wszystkie informacje 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia przydatność uzyskanych informacji 	<ul style="list-style-type: none"> konfrontuje ze sobą informacje uzyskane z różnych źródeł, 	<ul style="list-style-type: none"> krytycznie ocenia i weryfikuje informacje uzyskane 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA IV

	<p>w Internecie są prawdziwe</p> <ul style="list-style-type: none"> • korzysta z Internetu w celach edukacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwija umiejętności efektywnego korzystania z zasobów Internetu 	<p>szczególnie internetowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna wybrane zasady netykiety i przestrzega ich 	<p>z różnych źródeł</p> <ul style="list-style-type: none"> • postrzega nowoczesne technologie informacyjne jako narzędzia do rozwijania i prezentowania własnych zainteresowań 	
<p>LEKTURA OBOWIĄZKOWA I UZUPEŁNIAJĄCA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i analizuje podstawowe elementy ich świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta większość wymaganych lektur w całości i analizuje ich świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje wybrane wątki 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie i w sposób funkcjonalny analizuje motywy przewodnie w tekście

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

	Stopień dopuszczający	Stopień dostateczny	Stopień dobry	Stopień bardzo dobry	Stopień celujący
Uczeń:					
KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat świata przedstawionego utworu dostrzega obrazy poetyckie w utworach o nieskomplikowanej strukturze semantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wybrane elementy świata przedstawionego utworu wypowiada się na temat obrazów poetyckich w wierszach 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje wybrane elementy świata przedstawionego w różnych utworach analizuje i interpretuje obrazy poetyckie w czytanych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat świata przedstawionego podczas analizy tekstów podejmujących grę z konwencją literacką analizuje rolę środków językowych w tworzeniu obrazów poetyckich 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje teksty poetyckie na poziomie metaforycznym podczas analizy utworów odwołuje się do różnych kontekstów literackich i kulturowych dostrzega symboliczne treści w utworach literackich i plastycznych stawia pytania problemowe w odniesieniu do odbieranych tekstów dostrzega i objaśnia związki między warstwą językową, brzmieniową a semantyczną utworów poetyckich
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>fikcja literacka</i> wymienia prawdopodobne (realistyczne) elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości wymienia nieprawdopodobne (fantastyczne) elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia fikcję filmową od rzeczywistości wypowiada się na temat fantastyki w baśniach, mitach i legendach 	<ul style="list-style-type: none"> określa rolę autora tekstu w kreowaniu fikcji literackiej wypowiada się na temat elementów fantastycznych w utworach współczesnych wskazuje różnice między elementami świata przedstawionego mitu, legendy, baśń 	
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje czytany utwór jako baśń, mit, legendę, dziennik, pamiętnik, powieść 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje cechy gatunkowe baśni, mitu, legendy, dziennika, pamiętnika 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy charakterystyczne różnych gatunków literackich 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o cechach gatunkowych 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

	<p>detektywistyczną i podrózniczą</p> <ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>epitet</i>, <i>porównanie</i>, <i>przeñośnia</i>, <i>uosobienie</i>, <i>ożywienie</i>, <i>wyraz dźwiękonaśladowczy</i>, <i>apostrofa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście niektóre epitety, porównania, przeñośnie (w tym uosobienie i ożywienie), wyrazy dźwiękonaśladowcze, apostrofy 	<ul style="list-style-type: none"> omawia funkcję mitów i legend wskazuje w tekście literackim epitety, porównania, przeñośnie (w tym uosobienia i ożywienia), wyrazy dźwiękonaśladowcze, apostrofy 	<p>utworów w ich analizie i interpretacji</p> <ul style="list-style-type: none"> objaśnia funkcje językowych środków stylistycznych w czytanych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> w sposób przemyślany komentuje zachowania bohaterów, uwzględniając przy tym motywy ich działania oraz kontekst sytuacyjny kreatywnie wykorzystuje posiadaną wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych dotyczących odbioru tekstów kultury wyraża opinie na temat tekstów literackich i innych tekstów kultury, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska ma szerokie kompetencje w zakresie odbioru różnych tekstów kultury
	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje tytuł, podtytuł, puentę utworu wskazuje punkt kulminacyjny w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> nadaje tytuły, śródtytuły wybranym częściom utworu 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega funkcję tytułu, podtytułu, puenty, punktu kulminacyjnego jako elementu konstrukcyjnego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje wpływ tytułu, podtytułu, puenty na interpretację tekstu 	
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wers, zwrotkę i refren, wskazuje rymy w wierszu, zna pojęcie <i>rytm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia wiersz rymowy od wiersza bez rymów 	<ul style="list-style-type: none"> określa wers, zwrotkę, refren, rymy, liczbę sylab w wersie jako elementy rytmizujące wypowiedź 	<ul style="list-style-type: none"> używa funkcjonalnie pojęć <i>wiersz rymowy</i>, <i>bezrymowy</i> oraz <i>rymy</i> i <i>rytm</i> podczas analizy wiersza 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

			<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia <i>rymy męskie</i> i <i>żeńskie</i> oraz <i>rymy dokładne</i> i <i>niedokładne</i> 	
	<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia wydarzenia fabuły i ustala ich kolejność 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wydarzenia fabuły, używa pojęć wątek i akcja 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje przebieg zdarzeń w ujęciu przyczynowo-skutkowym 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje bogate słownictwo określające następstwo zdarzeń
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>dialog</i>, wyszukuje wypowiedzi bohaterów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia pojęcie <i>dialog</i> 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje wypowiedzi bohaterów i narratora 	<ul style="list-style-type: none"> omawia sposób zapisu dialogu w tekście
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia <i>podmiot liryczny</i>, <i>narrator</i>, <i>bohater</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omawia cechy bohatera, narratora, podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> określa motywy działania bohatera, określa stosunek narratora do wybranych elementów świata przedstawionego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bohatera, podmiot liryczny i narratora w czytanych utworach
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia <i>narracja pierwszoosobowa</i> i <i>narracja trzecioosobowa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia narratora pierwszoosobowego od narratora trzecioosobowego 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia funkcję różnych typów narracji w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje funkcjonalnie wiedzę o różnych typach narracji w analizie tekstu
	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w tekście bohatera głównego, pierwszoplanowego, drugoplanowego, tytułowego 	<ul style="list-style-type: none"> określa cechy bohaterów różnych typów objaśnia, czym cechuje się bohater historyczny 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje swój pogląd na temat bohatera głównego 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do postaci głównej w utworze
	<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia tematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę 	<ul style="list-style-type: none"> omawia problematykę utworu

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

			utworu		
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>wątek</i> 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia pojęcie <i>wątek</i> 	<ul style="list-style-type: none"> używa funkcjonalnie pojęcia <i>wątek</i> 	<ul style="list-style-type: none"> skazuje różne wątki w utworze 	
	<ul style="list-style-type: none"> nazywa swoje reakcje czytelnicze 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi tekstów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje emocje towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury 	
	<ul style="list-style-type: none"> odbiera teksty literackie na poziomie dosłownym 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie proste przenośne znaczenia w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje przenośne sensy utworów opartych na nieskomplikowanych konstrukcjach 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę do objaśnienia przenośnych znaczeń w tekstach 	
	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat sytuacji bohaterów literackich i filmowych 	<ul style="list-style-type: none"> określa doświadczenia i sytuację bohaterów literackich oraz filmowych 	<ul style="list-style-type: none"> zestawia sytuację bohaterów literackich z własnymi doświadczeniami 	<ul style="list-style-type: none"> komentuje sytuację bohaterów literackich w odniesieniu do doświadczeń współczesnych nastolatków 	
	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat wybranych zagadnień i znaczeń utworu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia własne rozumienie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia swoje rozumienie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie używa różnych środków językowych do uzasadnienia swojego rozumienia utworu 	
	<ul style="list-style-type: none"> podejmuje próbę interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w interpretacji tekstów własne doświadczenia 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w interpretacji tekstów znajomość innych utworów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w interpretacji tekstów wiedzę o różnych tekstach kultury 	
	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża opinię na temat 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

	temat postaci literackiej, wskazuje pozytywne i negatywne cechy bohatera	bohaterów i zdarzeń	literackiego	argumentami, wyrażając swój stosunek do bohaterów i sytuacji	
	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się pojęciami: <i>dobro – zło, przyjaźń – wrogość, prawda – kłamstwo, pokój – wojna</i> w odniesieniu do treści omawianych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia pozytywne i negatywne zachowania bohaterów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • zestawia wartości i ich przeciwieństwa w utworach na zasadzie kontrastu 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje wartości i antywartości wpisane w teksty kultury 	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje tekst literacki • rozpoznaje artykuł prasowy 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje tekst informacyjny • wymienia cechy artykułu prasowego 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia tekst literacki od informacyjnego • odróżnia tekst prasowy od literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcje tekstu literackiego i informacyjnego, prasowego 	
	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje informacje wyrażone wprost 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega w tekście treści wyrażone wprost i pośrednio 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje treści wyrażone wprost i pośrednio 	
	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat tekstu • używa pojęcia <i>przesłanie</i> w odniesieniu do legendy i mitu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski z tekstu • odczytuje przesłanie niektórych legend i mitów 	<ul style="list-style-type: none"> • określa główną myśl tekstu • odczytuje przesłania legend i mitów 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje i interpretuje główną myśl tekstu • formułuje samodzielnie przesłanie legendy i mitu 	
	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnia pojęcie <i>tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapit</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyodrębnia w tekście części kompozycyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcję wstępu, rozwinięcia, zakończenia 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia relacje między częściami wypowiedzi 	
	<ul style="list-style-type: none"> • wydobywa z tekstu wskazane informacje 	<ul style="list-style-type: none"> • porządkuje informacje z tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia informacje ważne 	<ul style="list-style-type: none"> • hierarchizuje informacje 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

			od drugorzędnych	
	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje określenia opisujące i oceniające 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia określenia opisujące od oceniających 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje opinie w wypowiedziach bohaterów tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia subiektywny charakter opinii
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje czytany utwór jako komiks 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie komiksu do jego odbioru 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje komiks jako tekst kultury
	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia dzieło literackie od filmu i spektaklu teatralnego odróżnia film od programu informacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje różne teksty kultury wskazuje środki artystycznego wyrazu charakterystyczne dla literatury, filmu, teatru 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa tworzywo przekazów audiowizualnych (ruchome obrazy, dźwięk) 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia swoistość tekstów kultury przynależnych do literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych
	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się terminami: <i>lalki, kostium, rekwizyty, dekoracja</i> w kontekście widowiska teatralnego posługuje się pojęciami związanymi z filmem: <i>aktor, reżyser, scenariusz filmowy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się terminami związanymi z teatrem lalkowym, zna pojęcie <i>znaki teatru</i> wie, jak zbudowany jest scenariusz filmowy rozpoznaje wybrane gatunki filmowe 	<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia różne elementy składające się na widowisko teatralne, określa funkcje znaków teatralnych posługuje się ze zrozumieniem terminami związanymi ze sztuką filmową 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje znaki teatru i środki wyrazu charakterystyczne dla teatru lalkowego określa właściwości i funkcje różnych elementów dzieła filmowego
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>adaptacja utworu literackiego</i> 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia pojęcie <i>adaptacja utworu</i> w odniesieniu do wybranych dzieł filmowych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice pomiędzy tekstem literackim a jego adaptacją sceniczną i radiową

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat treści tekstów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje treści tekstów kultury z rzeczywistością znaną mu z własnego doświadczenia 	<ul style="list-style-type: none"> komentuje treści tekstów kultury w odniesieniu do własnego doświadczenia 	<ul style="list-style-type: none"> odbiera tekst kultury jako źródło wzbogacania własnych doświadczeń 	
	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją realistyczną (np. ilustracja) 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się bardziej złożoną konwencją realistyczną (np. komiks) 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją symboliczną (np. plakat, kolaż) 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją abstrakcyjną (w połączeniu z muzyką) 	
	<ul style="list-style-type: none"> z uwagą odbiera filmy, spektakle teatralne, słuchowiska, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie odbiera filmy, spektakle teatralne, słuchowiska, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje wiedzę na temat tekstów kultury, odbierając filmy, spektakle teatralne, słuchowiska, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> aktywnie odbiera filmy, spektakle teatralne, słuchowiska, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży, czyniąc je źródłem swoich działań twórczych 	
KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w wypowiedziach rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki, przysłówki oraz niektóre liczebniki i przyimki 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście liczebniki oraz przyimki 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice między różnymi częściami mowy 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje różnych części mowy w wypowiedzeniu 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę i umiejętności językowe w zakresie słownictwa, składni, fleksji i fonetyki swobodnie stosuje wiedzę

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje odmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje nieodmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o odmiennych i nieodmiennych częściach mowy 	<p>na temat budowy wypowiedzi i budowy tekstu w wypowiedziach ustnych i pisemnych</p> <ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje werbalne i pozawerbalne środki wyrazu swobodnie wykorzystuje wiedzę o języku jako narzędziu skutecznej komunikacji
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje formy bezokolicznika 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie funkcję bezokolicznika 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o osobowych i nieosobowych formach czasownika w wypowiedziach 	
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście formy przypadków, liczby, osoby, czasu, rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście formy przypadków, liczby, rodzaju gramatycznego odpowiednio: przymiotnika i liczebnika 	<ul style="list-style-type: none"> oddziela temat fleksyjny od końcówki 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje różnych form gramatycznych odmiennych części mowy w wypowiedzeniu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia oryginalne rozwiązania ułatwiające naukę gramatyki i ortografii przestrzega zasad poprawności językowej oraz zasad etykiety językowej w każdej sytuacji komunikacyjnej świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje synonimy, frazeologizmy w celu wzbogacenia warstwy językowej wypowiedzi samodzielnie poszerza
	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje i wskazuje w tekście czasowniki w stronie czynnej i w stronie biernej 	<ul style="list-style-type: none"> przekształca konstrukcję strony czynnej i biernej czasownika i odwrotnie 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie i celowo stosuje formy strony czynnej i biernej czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> używa form strony biernej i czynnej czasownika dla uzyskania jednoznaczności treści wypowiedzi 	
	<ul style="list-style-type: none"> stara się przestrzegać poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych 	<ul style="list-style-type: none"> przestrzega poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych, tworząc wypowiedzi o nieskomplikowanej strukturze językowej 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

	<ul style="list-style-type: none"> • używa przymiotników i przysłówków we właściwych kontekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie rolę przymiotników i przysłówków w opisie świata 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnia w wypowiedziach różne natężenie cech i właściwości 	<ul style="list-style-type: none"> • używa we właściwych kontekstach przymiotników i przysłówków o różnych natężeniach cechy 	wiedzę i umiejętności przewidziane podstawą programową i programem nauczania
	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia <i>podmiot, orzeczenie, przydawka, dopełnienie, okolicznik</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje podmiot, orzeczenie, przydawkę, dopełnienie i okolicznik w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje funkcje składniowe orzeczenia, podmiotu, przydawki, dopełnienia i okolicznika w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia funkcję orzeczenia, podmiotu, przydawki, dopełnienia i okolicznika w zdaniu 	
	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wyrazy nadrzędne i podrzędne w związkach wyrazowych • nazywa niektóre typy związków wyrazowych 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnia pojęcia <i>związek zgody, związek rzędu, związek przynależności</i> • wie, jakie części mowy występują najczęściej w związkach wyrazowych różnych typów 	<ul style="list-style-type: none"> • używa ze zrozumieniem pojęć <i>związek zgody, związek rzędu, związek przynależności</i> • odróżnia różne typy związków wyrazowych 	<ul style="list-style-type: none"> • używa funkcjonalnie nazw wszystkich typów związków wyrazowych podczas analizy składniowej zdań 	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące 	<ul style="list-style-type: none"> • używa celowo wypowiedzeń oznajmujących, pytających i rozkazujących 	<ul style="list-style-type: none"> • używa wypowiedzeń wykrzyknikowych ze świadomością ich funkcji 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi 	
	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, zna pojęcia <i>zdanie pojedyncze</i> i <i>zdanie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w tekście zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, zdanie pojedyncze i złożone, 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje równoważnik zdania, określa typy zdań złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcję zdań współrzędnie złożonych różnego typu 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

	<i>złożone</i>	odróżnia zdanie i wypowiedzenie bez osobowej formy czasownika	współrzędnie		
	<ul style="list-style-type: none"> przekształca zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie 	<ul style="list-style-type: none"> przekształca konstrukcje składniowe – zdania w równoważniki zdań i odwrotnie 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie funkcjonalność przekształceń składniowych 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje wiedzę i umiejętności w zakresie przekształceń składniowych w wypowiedziach ustnych i pisemnych 	
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wersję mówioną i pisaną języka 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia, czym się różni wersja mówiona języka od wersji pisanej 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje główne cechy języka mówionego i pisanego 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie posługuje się wersją mówioną i pisaną języka 	
	<ul style="list-style-type: none"> wie, w jakich sytuacjach używa się oficjalnej, a w jakich nieoficjalnej odmiany polszczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny ze świadomością zróżnicowania tych form 	<ul style="list-style-type: none"> zna i funkcjonalnie stosuje formy grzecznościowe używane w oficjalnej i nieoficjalnej odmianie polszczyzny 	
	<ul style="list-style-type: none"> rozumie dosłowne i proste przenośne znaczenia wyrazów w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia znaczenia dosłowne wyrazów od znaczeń przenośnych 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wyrazy wieloznaczne 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie wykorzystuje wyrazy o przenośnych znaczeniach do tworzenia własnych wypowiedzi 	
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>związek frazeologiczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> używa stałych związków wyrazowych ze zrozumieniem i świadomością celu 	<ul style="list-style-type: none"> używa różnych związków frazeologicznych w wypowiedziach ustnych 	<ul style="list-style-type: none"> używa poprawnie i celowo różnych związków frazeologicznych w wypowiedziach 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

			i pisemnych	ustnych i pisemnych	
	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie tworzy wypowiedzi wyrażające różne intencje 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje różne typy wypowiedzi w zależności od zamierzonego celu wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się pozawerbalnymi środkami komunikowania się stosownie do okoliczności i celu wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • podkreśla intencje wypowiedzi pozawerbalnymi środkami porozumiewania się 	
	<ul style="list-style-type: none"> • używa ze zrozumieniem pojęć <i>synonim, wyraz bliskoznaczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że formy fleksyjne wyrazów nie są ich synonimami 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie zastępuje powtarzające się wyrazy ich synonimami 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie stosuje synonimy w celu wzbogacenia językowego wypowiedzi 	
	<ul style="list-style-type: none"> • w sposób logiczny i spójny wypowiada się na tematy związane z otaczającą rzeczywistością 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że treść tworzonych zdań powinna nawiązywać do wcześniejszych części tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • używa spójników i zaimków (bez znajomości terminów – etap propedeutyczny) w celu zespolenia tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje synonimy w celu uzyskania spójności tekstu 	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, że tekst jest komunikatem 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia typy komunikatu: informacyjny, literacki, ikoniczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że niektóre komunikaty różnią się systemem znaków 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach komunikatów 	
	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia <i>nadawca i odbiorca wypowiedzi</i>, posługuje się nimi w odniesieniu do różnych sytuacji codziennych 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje nadawcę wypowiedzi w opowiadaniach, powieściach, baśniach, mitach, legendach 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje i opisuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi lirycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie posługuje się terminami nadawca i odbiorca wypowiedzi podczas odbioru tekstów kultury 	
	<ul style="list-style-type: none"> • określa sytuację komunikacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie wpływ sytuacji komunikacyjnej na 	<ul style="list-style-type: none"> • dostosowuje sposób wyrażania się i zachowania 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się różnymi werbalnymi i pozawerbalnymi 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

		kształt wypowiedzi	do sytuacji komunikacyjnej	środkami komunikacji stosownie do sytuacji	
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje komunikaty wyrażane za pomocą gestów i mimiki 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje i nazywa uczucia wyrażane za pomocą postawy ciała 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje znaczenie różnych niewerbalnych środków komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa i komentuje emocje wyrażane za pomocą różnych form ekspresji pozasłownej 	
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia <i>głoska, litera, sylaba</i> 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia różnicę między głoską a literą 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje głosek, liter, sylab 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje wiedzę o głoskach, literach i sylabach w analizie warstwy brzmieniowej tekstów 	
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>etykieta językowa</i> i stara się stosować jej zasady 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje zasady etykiety językowej w sytuacjach codziennych 	<ul style="list-style-type: none"> przestrzega zasad etykiety językowej wymaganych w korespondencji 	<ul style="list-style-type: none"> przestrzega zasad etykiety językowej podczas komunikacji za pomocą narzędzi nowoczesnych technologii informacyjno – komunikacyjnych 	
	<ul style="list-style-type: none"> zna zasady pisowni: <ul style="list-style-type: none"> - <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> - <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami, liczebnikami i przysłówkami - wielką i małą literą - przyimków i wyrażen przyimkowych - <i>q</i> i <i>ę</i> oraz <i>-em</i> i <i>-om</i> - i po spółgłoskach 	<ul style="list-style-type: none"> stara się przestrzegać poprawności ortograficznej w zakresie pisowni: <ul style="list-style-type: none"> - <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> - <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami, liczebnikami i przysłówkami - wielką i małą literą - przyimków i wyrażen 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje w większości wyrazów zasady pisowni: <ul style="list-style-type: none"> - <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> - <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami, liczebnikami i przysłówkami - wielką i małą 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje we wszystkich wyrazach zasady pisowni: <ul style="list-style-type: none"> - <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> - <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami, liczebnikami i przysłówkami - wielką i małą literą - przyimków i wyrażen 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

	<p>– zakończeń <i>-i, -ii,-ji</i></p>	<p>przyimkowych – <i>q</i> i <i>ę</i> oraz <i>-em</i> i <i>-om</i> – i po spółgłoskach – zakończeń <i>-i, -ii,-ji</i> w podanym zestawie ortogramów</p>	<p>literą – przyimków i wyrazów przyimkowych – <i>q</i> i <i>ę</i> oraz <i>-em</i> i <i>-om</i> – i po spółgłoskach – zakończeń <i>-i, -ii,-ji</i> w podanym zestawie ortogramów</p>	<p>przyimkowych – <i>q</i> i <i>ę</i> oraz <i>-em</i> i <i>-om</i> – i po spółgłoskach – zakończeń <i>-i, -ii,-ji</i> w podanym zestawie ortogramów</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> zna wybrane zasady dotyczące oznaczania spółgłosek dźwięcznych i bezdźwięcznych 	<ul style="list-style-type: none"> stara się przestrzegać zasad dotyczących oznaczania spółgłosek dźwięcznych i bezdźwięcznych w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje w większości wyrazów zasady oznaczania spółgłosek dźwięcznych i bezdźwięcznych w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje we wszystkich wyrazach zasady oznaczania spółgłosek dźwięcznych i bezdźwięcznych w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach 	
	<ul style="list-style-type: none"> zamyka wypowiedzenia kropką, znakiem zapytania lub wykrzyknikiem 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje poprawnie kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik na końcu wypowiedzeń, zna zasady dotyczące użycia przecinka w zdaniach pojedynczych i złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje w większości wypowiedzeń poznane zasady użycia przecinka w zdaniu pojedynczym i złożonym 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje we wszystkich wypowiedzeniach poznane zasady użycia przecinka w zdaniu pojedynczym i złożonym 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

TWORZENIE WYPOWIEDZI	<ul style="list-style-type: none"> • udziela poprawnych i logicznych odpowiedzi na pytania • słucha z uwagą uczestników rozmowy, mówi na temat, uczestnicząc w rozmowie 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko wypowiada się na podany temat związany z otaczającą rzeczywistością • włącza się do rozmowy w kulturalny sposób 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się logicznie na tematy związane z poznanymi tekstami kultury • reaguje na wypowiedzi innych rozmówców 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie porządkuje i komponuje treść swoich wypowiedzi • prezentuje własne stanowisko w rozmowie 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze bezbłędne językowo, oryginalne pod względem treści i stylu różne formy wypowiedzi • swobodnie posługuje się werbalnymi i pozawerbalnymi środkami wyrazu w wypowiedziach ustnych
	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje argumenty w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się argumentami w rozmowie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje argumenty odnoszące się do faktów, logiki oraz odnoszące się do emocji 	<ul style="list-style-type: none"> • używa przemyślanych argumentów na poparcie swojego stanowiska 	<ul style="list-style-type: none"> • operuje bogatym słownictwem z różnych kręgów tematycznych • w sposób szczególny dba o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową wypowiedzi
	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy logiczne i w przeważającej części uporządkowane wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie <i>akapit</i> i rozumie jego funkcję w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedzi o właściwej kompozycji i układzie graficznym 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy semantycznie pełne i bogate językowo wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje teksty w sposób przejrzysty z wielką dbałością o stronę graficzną i podział logiczny w formie akapitów
	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w tekście informacje 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia przydatność uzyskanych informacji 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje selekcji informacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypracowuje skuteczne metody selekcji informacji 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje działalność literacką i kulturalną
	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy według podanego wzoru wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis (przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci), 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy samodzielnie wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis (przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci), 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych, stosuje funkcjonalnie różne środki językowe 	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzi blog internetowy tworzy

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

	krajobrazu, postaci), list, sprawozdanie, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, charakterystyka	list, sprawozdanie, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, charakterystyka	opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis (przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci), list, sprawozdanie, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, charakterystyka		prezentacje multimedialne
	<ul style="list-style-type: none"> recytuje ze zrozumieniem tekst poetycki lub fragment prozy 	<ul style="list-style-type: none"> artykułuje prawidłowo głoski podczas recytacji, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu 	<ul style="list-style-type: none"> recytuje tekst z odpowiednią intonacją, dykcją i napięciem emocjonalnym 	<ul style="list-style-type: none"> głosowo interpretuje tekst 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje twórcze, oryginalne teksty informacyjne o szkole przeznaczone do gazetki lub na stronę internetową
	<ul style="list-style-type: none"> sporządza według podanego wzoru odtwórczy plan ramowy i szczegółowy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> sporządza samodzielnie odtwórczy plan ramowy i szczegółowy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje jednolitą formę wypowiedzi (bez czasownika) w zapisie planu ramowego i szczegółowego 	<ul style="list-style-type: none"> dba o zwięzłość wypowiedzi w zapisie planu ramowego i szczegółowego 	
	<ul style="list-style-type: none"> redaguje według podanego wzoru proste notatki w różnych formach 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy samodzielnie prostą notatkę w formie tabeli, kilkuzdaniowej wypowiedzi, planu 	<ul style="list-style-type: none"> rozplanowuje kompozycję układu treści w notatce 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych formach notatek 	
	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o treści przeczytanych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> omawia problematykę przeczytanych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o języku 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o treści, problematyce i formie poznanych tekstów 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

			w wypowiedziach na temat tekstów	kultury	
	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że współczesne komunikaty (SMS, e-mail) muszą być poprawne pod względem językowym i ortograficznym 	<ul style="list-style-type: none"> • używa właściwych zwrotów grzecznościowych w swoich wiadomościach SMS oraz korespondencji internetowej 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje poprawne, komunikatywne wiadomości SMS 	<ul style="list-style-type: none"> • zna i stosuje zasady netykiety w komunikacji internetowej 	
	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy według podanego wzoru opowiadania na temat dalszych losów bohatera tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy samodzielnie opowiadania na tematy związane z treścią poznanych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi opowiadania na podstawie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych inspirowane treścią poznanych utworów 	
	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje próby redagowania scenariusza 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze scenariusz filmowy, korzystając z rad zamieszczonych w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie pisze scenariusz filmowy, na podstawie fragmentów lektury 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze scenariusz filmowy na podstawie własnych pomysłów 	
	<ul style="list-style-type: none"> • odwołuje się do swojej wiedzy o języku w tworzonych wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zwroty grzecznościowe w wypowiedziach ustnych i pisemnych 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie stosuje odpowiednie konstrukcje składniowe w różnych sytuacjach komunikacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie i twórczo wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach 	
SAMOKSZTAŁCENIE	<ul style="list-style-type: none"> • czytając głośno, uwzględnia różne znaki interpunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta płynnie tekst, podkreślając głosem ważne słowa 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta tekst, stosując odpowiednie tempo i intonację w zależności od 	<ul style="list-style-type: none"> • czytając głośno, przekazuje intencję tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje narzędzia TIK (np. smartfon, tablet) do zapisywania i katalogowania informacji

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

			treści		<ul style="list-style-type: none"> • opracowuje własne bazy informacji, np. kartoteki, fiszki z hasłami, foldery plików
	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje odręcznie informacje pozyskane z różnych źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> • porządkuje według własnego pomysłu uzyskane informacje 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje informacje za pomocą edytora tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • opracowuje własne sposoby szybkiego i efektywnego zapisywania informacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje programy, aplikacje i gry edukacyjne do samodzielnej nauki języka polskiego
	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z różnych źródeł informacji (np. książki, edukacyjne programy telewizyjne, strony internetowe) 	<ul style="list-style-type: none"> • wybiera informacje uzyskane z różnych źródeł i wykorzystuje je w nauce i rozwijaniu pasji 	<ul style="list-style-type: none"> • selekcjonuje informacje w celu wykorzystania ich w różnych sytuacjach typowych i nietypowych 	<ul style="list-style-type: none"> • gromadzi dane w sposób uporządkowany i zapewniający łatwy dostęp do potrzebnych informacji 	<ul style="list-style-type: none"> • zwraca uwagę na aspekty moralne związane z korzystaniem z zasobów internetowych (odpowiedzialność, uczciwość, poszanowanie cudzej własności)
	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z zasobów szkolnej biblioteki 	<ul style="list-style-type: none"> • zna zasady korzystania z zasobów bibliotecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z zasobów bibliotek <i>on-line</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat zasobów bibliotecznych w docieraniu do informacji 	<ul style="list-style-type: none"> • przestrzega praw autorskich dotyczących zasobów Internetu
	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta ze słownika ortograficznego • potrafi odnaleźć wskazane hasło w encyklopedii 	<ul style="list-style-type: none"> • zna budowę słownika ortograficznego • wyszukuje hasła w encyklopedii 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych • korzysta z informacji zawartych w encyklopedii 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcje słowników • korzysta ze słowników <i>on-line</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje źródła internetowe
	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje próbę oceny prawdziwości informacji uzyskanych z Internetu 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia przydatność uzyskanych informacji 	<ul style="list-style-type: none"> • konfrontuje ze sobą informacje uzyskane z różnych źródeł, 	<ul style="list-style-type: none"> • krytycznie ocenia i weryfikuje informacje uzyskane z różnych źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> • bierze udział w konkursach przedmiotowych z języka polskiego

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

			szczególnie internetowych		
	<ul style="list-style-type: none"> zna legendy związane ze swoim regionem 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje informacje na temat ważnych zdarzeń i postaci związanych ze swoim regionem 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje wiedzę i umiejętności do przetwarzania informacji o życiu kulturalnym regionu 	<ul style="list-style-type: none"> aktywnie interesuje się życiem kulturalnym swojego regionu 	
	<ul style="list-style-type: none"> korzysta z Internetu w celach edukacyjnych kształci umiejętności tworzenia prezentacji multimedialnej 	<ul style="list-style-type: none"> rozwija umiejętności efektywnego korzystania z zasobów Internetu 	<ul style="list-style-type: none"> zna wybrane zasady netykiety i przestrzega ich 	<ul style="list-style-type: none"> postrzega nowoczesne technologie informacyjne jako narzędzia do rozwijania i prezentowania własnych zainteresowań 	
LEKTURA OBOWIĄZKOWA I UZUPEŁNIAJĄCA	<ul style="list-style-type: none"> czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i analizuje podstawowe elementy ich świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> czyta większość wymaganych lektur w całości i analizuje ich świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje wybrane wątki 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega i rozumie funkcjonowanie motywów literackich

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	Stopień dopuszczający	Stopień dostateczny	Stopień dobry	Stopień bardzo dobry	Stopień celujący
--	-----------------------	---------------------	---------------	----------------------	------------------

UCZEŃ:

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE	Stopień dopuszczający	Stopień dostateczny	Stopień dobry	Stopień bardzo dobry	Stopień celujący
	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat świata przedstawionego utworu; dostrzega obrazy poetyckie w utworach o nieskomplikowanej strukturze semantycznej; zna pojęcie <i>fikcja literacka</i>; wymienia realistyczne i fantastyczne elementy świata przedstawionego; rozpoznaje czytany utwór jako baśń, legendę, bajkę, hymn, przypowieść, mit, opowiadanie, nowelę, powieść detektywistyczną, 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wybrane elementy świata przedstawionego utworu; wypowiada się na temat obrazów poetyckich w wierszach; odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości; omawia realistyczne i fantastyczne elementy świata przedstawionego; zna pojęcia: <i>literatura fantastycznonaukowa</i> i <i>fantasy</i>; wskazuje cechy gatunkowe baśni, legendy, bajki, hymnu, 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje wybrane elementy świata przedstawionego w różnych utworach epickich; analizuje i interpretuje obrazy poetyckie w czytanych utworach <i>odróżnia fikcję</i> filmową od rzeczywistości; wyjaśnia znaczenie elementów realistycznych w epice; wypowiada się na temat fantastyki w utworach fantastycznonaukowych i fantasy; wymienia cechy charakterystyczne różnych gatunków literackich 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat świata przedstawionego podczas analizy różnorodnych tekstów literackich; analizuje rolę środków językowych w tworzeniu obrazów poetyckich; określa rolę autora tekstu w kreowaniu fikcji literackiej; określa funkcję elementów fantastycznych w utworach współczesnych; wskazuje różnice między elementami świata przedstawionego utworu fantastycznonaukowego i fantasy; 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje teksty poetyckie na poziomie metaforycznym; podczas analizy utworów odwołuje się do różnych kontekstów literackich i kulturowych; rozpoznaje literackie gry z konwencją; dostrzega symboliczne treści w utworach literackich i plastycznych; stawia pytania problemowe w odniesieniu do odbieranych tekstów; dostrzega i objaśnia związki między warstwą językową,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<p>historyczną, obyczajową, podróżniczą, przygodową, sensacyjną, fantasy;</p> <ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia: <i>epitet, porównanie, przenośnia, wyraz dźwiękonaśladowczy, zdrobnienie, zgrubienie, uosobienie, ożywienie, apostrofa, anafora, pytanie retoryczne, powtórzenie</i> i wyszukuje niektóre z wymienionych środków w tekście literackim; wskazuje tytuł, podtytuł, motto, puentę utworu; wskazuje punkt kulminacyjny w opowiadaniu rozpoznaje wers, strofę i refren, 	<p>przypowieści, mitu, opowiadania, noweli, powieści detektywistycznej, historycznej, obyczajowej, podróżniczej, przygodowej, sensacyjnej, fantasy;</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście niektóre <i>epitety, porównania, przenośnie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienia, zgrubienia, uosobienia, ożywienia, apostrofy, anafory, pytania retoryczne, powtórzenia</i> i próbuje określić ich funkcję; nadaje tytuły, śródtytuły wybranym częściom utworu; wyjaśnia funkcję tytułu i punktu kulminacyjnego odróżnia wiersz 	<ul style="list-style-type: none"> omawia różnice między różnymi odmianami gatunkowymi powieści i opowiadania; wskazuje w tekście literackim <i>epitety, porównania, przenośnie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienia, zgrubienia, uosobienia, ożywienia, apostrofy, anafory, pytania retoryczne, powtórzenia</i> i z pomocą nauczyciela określa ich funkcję; dostrzega funkcję podtytułu, motta, puenty jako elementu konstrukcyjnego utworu; przedstawia prosty schemat rozwoju akcji; określa wers, zwrotkę, refren, rymy, liczbę 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o cechach gatunkowych i odmianach gatunkowych utworów w ich analizie i interpretacji; objaśnia funkcje środków stylistycznych w czytanych utworach literackich i interpretacji; analizuje wpływ tytułu, podtytułu, motta, puenty na interpretację tekstu omawia konstrukcję utworu literackiego; używa funkcjonalnie pojęć <i>wiersz rymowy, bezrymowy, biały, ciągły, stroficzny</i> oraz <i>rymy</i> i <i>rytm</i>; podczas analizy wiersza omawia układ rymów w wierszu; stosuje bogate 	<p>brzmieniową a semantyczną utworów poetyckich;</p> <ul style="list-style-type: none"> w sposób przemyślany komentuje zachowania bohaterów, uwzględniając przy tym motywy ich działania oraz kontekst sytuacyjny kreatywnie wykorzystuje posiadaną wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych dotyczących odbioru tekstów kultury; wyraża opinie na temat tekstów literackich i innych tekstów kultury, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska; w wypowiedziach stara się posługiwać
--	--	---	---	---	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<p>wskazuje rymy w wierszu, zna pojęcie <i>rytm</i>;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyodrębnia wydarzenia fabuły i ustala ich kolejność; • zna pojęcia: <i>dialog, monolog</i>; • wyszukuje wypowiedzi bohaterów tekstu; • zna pojęcia: <i>podmiot liryczny, narrator, bohater</i>; • zna pojęcia: <i>narracja pierwszo osobowa i narracja trzecio osobowa</i>; • odróżnia narratora pierwszoosobowego od narratora trzecioosobowego; • wskazuje w tekście bohatera głównego, 	<p>rymowy od wiersza bez rymów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje rymy; • rozpoznaje wiersz ciągły i stroficzny • omawia wydarzenia fabuły, używa pojęć <i>fabuła, wątek i akcja</i>; • objaśnia znaczenia pojęć: <i>dialog, monolog</i>; • odróżnia dialog od monologu; • omawia cechy bohatera, narratora, podmiotu lirycznego; • określa różne typy narracji w tekście; • określa cechy bohaterów różnych typów; • objaśnia, czym cechuje się bohater 	<p>sylab w wersie jako elementy rytmizujące wypowiedź;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia <i>rymy męskie i żeńskie oraz rymy dokładne i niedokładne</i>; • nazywa rodzaj wiersza; • analizuje przebieg zdarzeń w ujęciu przyczynowo-skutkowym; • rozpoznaje retrospekcję; • porównuje wypowiedzi bohaterów i narratora; • wskazuje w tekście dialogi i monologi; • określa motywy działania bohatera; 	<p>słownictwo określające następstwo zdarzeń określa funkcję retrospekcji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa motywy działania bohatera; • określa stosunek narratora do wybranych elementów świata przedstawionego utworu określa podmiot liryczny; • omawia sposób zapisu dialogu w tekście określa funkcję monologu charakteryzuje bohatera, podmiot liryczny i narratora w czytanych utworach; • wykorzystuje funkcjonalnie wiedzę o różnych typach narracji w analizie tekstu; • postępuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do 	<p>terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów literackich;</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentuje szerokie kompetencje w zakresie odbioru różnych tekstów kultury; • dokonuje twórczego odczytania tekstów przez opracowanie adaptacji teatralnych, filmowych czy radiowych;
--	--	---	--	--	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<p>pierwszoplanowego, drugoplanowego, tytułowego, epizodycznego;</p> <ul style="list-style-type: none"> określa tematykę utworu; zna pojęcia: <i>wątek główny, wątek poboczny</i>; nazywa swoje reakcje czytelnicze; odbiera teksty literackie na poziomie dosłownym; przedstawia dosłowną treść przypowieści; wypowiada się na temat sytuacji bohaterów literackich i filmowych; 	<p>historyczny;</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia tematykę utworu; objaśnia pojęcia: <i>wątek główny, wątek poboczny</i>; opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi tekstów literackich; rozumie proste przerośne znaczenia w tekstach; rozpoznaje elementy ukrytej treści przypowieści; określa doświadczenia i sytuację bohaterów literackich oraz filmowych; przedstawia własne rozumienie utworu; wykorzystuje w 	<ul style="list-style-type: none"> określa stosunek narratora do wybranych elementów świata przedstawionego utworu; określa podmiot liryczny; objaśnia funkcję różnych typów narracji w tekście; prezentuje swój pogląd na temat bohaterów; określa problematykę utworu; wskazuje wątek główny i wątki poboczne; używa funkcjonalnie pojęć: <i>wątek główny, wątek poboczny</i>; opisuje wrażenia 	<p>bohaterów;</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia problematykę utworu; wskazuje i nazywa różne wątki w utworze; opisuje emocje towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury; funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę do objaśnienia przerośnych znaczeń tekstów kultury; objaśnia sens przypowieści; komentuje sytuację bohaterów literackich w odniesieniu do doświadczeń współczesnych nastolatków; funkcjonalnie używa różnych środków językowych do 	
--	---	--	---	--	--

*WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI*

	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat utworu i jego znaczeń; podejmuje próbę interpretacji tekstów kultury; wypowiada się na temat postaci literackiej, nazywa pozytywne i negatywne cechy bohatera; posługuje się pojęciami dotyczącymi wartości (np. <i>dobro – zło, przyjaźń – wrogość, prawda – kłamstwo, pokój – wojna</i>) w odniesieniu do treści omawianych utworów; rozpoznaje tekst literacki; 	<p>interpretacji tekstów kultury własne doświadczenia;</p> <ul style="list-style-type: none"> wyraża opinię na temat bohaterów i zdarzeń; rozdzieli pozytywne i negatywne zachowania bohaterów literackich; rozpoznaje tekst informacyjny, publicystyczny i reklamowy; wymienia cechy artykułu prasowego; odczytuje informacje wyrażone wprost; wyciąga wnioski z tekstu; wskazuje morał bajek; wyodrębnia w tekście 	<p>towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury;</p> <ul style="list-style-type: none"> odczytuje przenośne sensory prostych utworów; przedstawia ukrytą treść przypowieści; zestawia sytuację bohaterów literackich z własnymi doświadczeniami; uzasadnia swoje rozumienie utworu; wykorzystuje w interpretacji tekstów znajomość innych utworów literackich; ocenia bohatera literackiego; komentuje sytuację; nazywa wartości; 	<p>uzasadnienia swojego rozumienia utworu;</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia bohatera literackiego; komentuje sytuację; posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do bohaterów i sytuacji; odczytuje wartości i antywartości wpisane w teksty kultury; używa nazw wartości w rozmowie o utworze i motywach; działania bohaterów; określa funkcje tekstu literackiego, informacyjnego, prasowego, reklamowego; odczytuje treści 	
--	---	--	---	---	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje tekst informacyjny i reklamowy; wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost; określa temat tekstu; używa pojęcia <i>morale</i> w odniesieniu do bajki; • objaśnia pojęcie <i>tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapit</i>; wydobywa z tekstu wskazane informacje; wskazuje określenia opisujące i oceniające; rozpoznaje czytany utwór jako komiks; 	<ul style="list-style-type: none"> częstki kompozycyjne i dostrzega relację między nimi; porządkuje informacje z tekstu; wskazuje opinie w wypowiedziach bohaterów; wskazuje charakterystyczne cechy komiksu; rozpoznaje różne teksty kultury; wskazuje środki artystycznego wyrazu charakterystyczne dla literatury, filmu, teatru; posługuje się terminami związanymi z teatrem zna pojęcie <i>znaki teatru</i>; wie, jak zbudowany 	<ul style="list-style-type: none"> ukazane w utworze; ustala hierarchię wartości bohatera; odróżnia tekst literacki od informacyjnego; odróżnia tekst prasowy od literackiego; wskazuje cechy tekstu reklamowego; dostrzega w tekście treści wyrażone wprost i pośrednio; określa główną myśl tekstu; odczytuje morale bajek; określa funkcję wstępu, rozwinięcia, zakończenia, akapitu; odróżnia informacje ważne od drugorzędnych; 	<ul style="list-style-type: none"> wyrażone wprost i pośrednio; analizuje i interpretuje główną myśl tekstu; formułuje samodzielnie przesłanie i morale utworu; omawia relacje między poszczególnymi częściami wypowiedzi; hierarchizuje informacje; objaśnia subiektywny charakter opinii; charakteryzuje komiks jako swoisty tekst kultury; porównuje komiks z tekstem literackim; objaśnia swoistość tekstów kultury przynależnych do literatury, teatru, filmu, 	
--	--	---	--	--	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia dzieło literackie od filmu i spektaklu teatralnego; • odróżnia film od programu informacyjnego; • posługuje się terminami: <i>gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakteryzacja, kostium, rekwizyty, muzyka</i> w kontekście widowiska teatralnego; • posługuje się pojęciami związanymi z filmem i widowiskiem telewizyjnym: <i>scenariusz, reżyseria, ujęcie, gra</i>; • <i>aktorska, muzyka</i>; • zna pojęcie <i>adaptacja utworu literackiego</i>; 	<ul style="list-style-type: none"> jest scenariusz teatralny i filmowy; • rozpoznaje wybrane gatunki filmowe; • zna pojęcie <i>film kultowy</i>; • objaśnia pojęcie <i>adaptacja utworu</i> w odniesieniu do wybranych dzieł filmowych i teatralnych; • porównuje treści tekstów kultury z rzeczywistością znaną mu z własnego doświadczenia; • dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się bardziej złożoną konwencją realistyczną (np. komiks); • bierze udział w 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia informacje o faktach od opinii; • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie komiksu do jego odbioru i interpretacji; • nazywa twórczość przekazów audiowizualnych (ruchome obrazy, dźwięk); • wyodrębnia różne elementy składające się na widowisko teatralne, określa funkcje wybranych znaków teatralnych; • posługuje się ze zrozumieniem terminami związanymi ze sztuką filmową; • rozpoznaje wybrane gatunki filmowe; • wyjaśnia pojęcie <i>film</i> 	<ul style="list-style-type: none"> muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych; • rozpoznaje środki wyrazu teatralnego i określa ich funkcje; • określa właściwości i funkcje różnych elementów dzieła filmowego; • określa wybrane cechy gatunkowe filmu; • wskazuje różnice pomiędzy tekstem literackim a jego adaptacją sceniczną i radiową; • odbiera tekst kultury jako źródło wzbogacania własnych doświadczeń; • dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją abstrakcyjną (w 	
--	---	--	--	---	--

*WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI*

	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat treści tekstów kultury; • dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją realistyczną (np. ilustracja); • bierze udział w scenkach teatralnych przygotowanych na podstawie tekstów literackich; • z uwagą odbiera filmy, koncerty, spektakle teatralne, słuchowiska, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży; 	<p>przygotowaniu scenek teatralnych na podstawie tekstów literackich;</p> <ul style="list-style-type: none"> • świadomie odbiera filmy, koncerty, spektakle teatralne, słuchowiska, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży; 	<p><i>kultowy;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją filmową; • komentuje treści tekstów kultury w odniesieniu do własnego doświadczenia; • dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją symboliczną (np. plakat, kolaż); • odgrywa znaczące role w scenkach teatralnych przygotowanych na podstawie tekstów literackich; • wykorzystuje wiedzę 	<p>połączeniu z muzyką);</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje teatralne realizacje scenek na podstawie tekstów literackich dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją abstrakcyjną (w połączeniu z muzyką); • przygotowuje teatralne realizacje scenek na podstawie tekstów literackich; • aktywnie odbiera i interpretuje filmy, koncerty, spektakle teatralne, słuchowiska, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży, czyniąc je źródłem swoich działań twórczych; 	
--	---	--	--	---	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

			na temat tekstów kultury, odbierając filmy, koncerty, spektakle teatralne, słuchowiska, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży;		
KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w wypowiedziach części mowy: rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki, przysłówki, liczebniki, zaimki, przyimki, spójniki; rozpoznaje odmienne i nieodmienne części mowy, rozpoznaje bezokolicznik i formy osobowe czasownika; rozpoznaje w tekście formy przypadków, liczby, osoby, czasu, rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście wykrzykniki i partykuły; nazywa nieodmienne części mowy; dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi; rozpoznaje czasowniki dokonane i niedokonane; rozpoznaje nieosobowe formy czasownika; rozpoznaje w tekście formy przypadków, liczby, rodzaju 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice między różnymi częściami mowy; odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych; rozumie funkcję nieosobowych form czasownika; rozpoznaje konstrukcje z zaimkiem zwrotnym <i>się</i>; oddziela temat fleksyjny od końcówki; poprawnie i celowo stosuje formy strony czynnej i biernej 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje różnych części mowy w tekście; funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o osobowych i nieosobowych formach czasownika w wypowiedziach; funkcjonalnie używa konstrukcji z zaimkiem zwrotnym <i>się</i>; określa funkcje różnych form gramatycznych odmiennych części mowy w wypowiedzeniu; używa form strony biernej i czynnej czasownika dla uzyskania 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę i umiejętności językowe w zakresie słownictwa, składni, fleksji i fonetyki; swobodnie stosuje wiedzę na temat budowy wypowiedzeń i budowy tekstu w wypowiedziach ustnych i pisemnych; funkcjonalnie wykorzystuje werbalne i pozawerbalne środki wyrazu;

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<p>czasownika, przymiotnika i liczebnika;</p> <ul style="list-style-type: none"> wyszukuje i wskazuje w tekście czasowniki w stronie czynnej i w stronie biernej; stara się przestrzegać poprawności gramatycznej wyrazów odmiennej; używa przymiotników i przysłówków we właściwych kontekstach; stopniuje przymiotniki i przysłówki; zna pojęcia <i>podmiot, orzeczenie, przydawka, dopełnienie, okolicznik</i>; rozpoznaje wyrazy 	<p>gramatycznego zaimka;</p> <ul style="list-style-type: none"> przekształca konstrukcję strony czynnej i biernej czasownika i odwrotnie; przestrzega poprawności gramatycznej wyrazów odmiennej, tworząc wypowiedzi o nieskomplikowanej strukturze językowej; rozumie rolę przymiotników i przysłówków w opisie świata; poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki; rozpoznaje w zdaniu podmiot, orzeczenie, przydawkę, dopełnienie i 	<p>czasownika</p> <ul style="list-style-type: none"> stosuje poprawne typowe formy gramatyczne wyrazów odmiennej; uwzględnia w wypowiedziach różne natężenie cech i właściwości; używa stopnia wyższego i najwyższego przymiotników i przysłówków; określa funkcje składniowe wyrazów w zdaniu; poprawnie stosuje w wypowiedziach wyrazy poza zdaniem: wykrzyknik i partykułę; używa ze zrozumieniem pojęć <i>związek zgody, związek rzędu, związek przynależności</i>; 	<p>jednoznaczności treści wypowiedzi;</p> <ul style="list-style-type: none"> stosuje poprawne trudne i nietypowe formy gramatyczne wyrazów odmiennej; używa we właściwych kontekstach przymiotników i przysłówków o różnych natężeniach cechy; wyjaśnia funkcję orzeczenia, podmiotu, przydawki, dopełnienia i okolicznika w zdaniu; określa funkcję wyrazów poza zdaniem; używa funkcjonalnie nazw wszystkich typów związków wyrazowych podczas analizy składniowej zdań; funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach wypowiedzi ze względu 	<ul style="list-style-type: none"> swobodnie wykorzystuje wiedzę o języku jako narzędziu skutecznej komunikacji; przedstawia oryginalne rozwiązania ułatwiające naukę gramatyki i ortografii; przestrzega zasad poprawności językowej oraz zasad etykiety językowej w każdej sytuacji komunikacyjnej; świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje synonimy, frazeologizmy w celu wzbogacenia warstwy językowej wypowiedzi;
--	--	--	---	---	---

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<p>poza zdaniem: wykrzyknik i partykułę;</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje wyrazy nadrzędne i podrzędne w związkach wyrazowych; nazywa niektóre typy związków wyrazowych; rozpoznaje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące; odróżnia zdanie pojedyncze i złożone; rozpoznaje równoważnik zdania; przekształca zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie; 	<p>okolicznik;</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie wyrazów poza zdaniem: wykrzyknika i partykuły; objaśnia pojęcia <i>związek zgody</i>, <i>związek rzędu</i>, <i>związek przynależności</i>; wie, jakie części mowy występują najczęściej w związkach wyrazowych różnych typów; używa celowo wypowiedzeń oznajmujących, pytających i rozkazujących; rozpoznaje w tekście zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, zdanie pojedyncze i złożone, 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia różne typy związków wyrazowych; używa wypowiedzeń wykrzyknikowych ze świadomością ich funkcji; określa typy zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie; poprawnie stosuje równoważnik zdania; rozumie funkcjonalność przekształceń składniowych; wskazuje główne cechy języka mówionego i pisanego; posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny ze świadomością zróżnicowania tych form; 	<p>na cel wypowiedzi;</p> <ul style="list-style-type: none"> określa funkcję zdań współrzędnie i podrzędnie złożonych różnego typu; stosuje w praktyce językowej różne typy wypowiedzeń, dostosowuje je do celu wypowiedzi; wykorzystuje wiedzę i umiejętności w zakresie przekształceń składniowych w wypowiedziach ustnych i pisemnych; funkcjonalnie posługuje się wersją mówioną i pisaną języka; zna i funkcjonalnie stosuje formy grzecznościowe używane w oficjalnej i nieoficjalnej odmianie polszczyzny; świadomie wykorzystuje wyrazy o przenośnych znaczeniach do tworzenia własnych wypowiedzi; 	
--	--	--	--	--	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wersję mówioną i pisaną języka; • wie, w jakich sytuacjach używa się oficjalnej, a w jakich nieoficjalnej odmiany polszczyzny; • używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej; • rozumie dosłowne i proste przenośne znaczenia wyrazów w wypowiedzi; • zna pojęcie <i>związek frazeologiczny</i>; • odróżnia zdanie pojedyncze i złożone; • rozpoznaje równoważnik zdania; • przekształca zdania złożone w 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia zdanie i równoważnik zdania; • przekształca konstrukcje składniowe – zdania w równoważniki zdań i odwrotnie; • objaśnia, czym się różni wersja mówiona języka od wersji pisanej; • poprawnie postępuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny; • odróżnia znaczenia dosłowne wyrazów od znaczeń przenośnych; • używa stałych związków wyrazowych ze zrozumieniem i świadomością celu; • rozpoznaje w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wyrazy wieloznaczne; • używa różnych związków frazeologicznych w wypowiedziach ustnych i pisemnych; • określa typy zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie; • poprawnie stosuje równoważnik zdania; <ul style="list-style-type: none"> • rozumie funkcjonalność przekształceń składniowych; • wskazuje główne cechy języka mówionego i pisanego; • postępuje się oficjalną nieoficjalną odmianą polszczyzny ze świadomością zróżnicowania tych form; 	<ul style="list-style-type: none"> • używa poprawnie i celowo różnych związków frazeologicznych w wypowiedziach ustnych i pisemnych; • określa funkcję zdań współrzędnie i podrzędnie złożonych różnego typu; • stosuje w praktyce językowej różne typy wypowiedzi, dostosowuje je do celu wypowiedzi; • wykorzystuje wiedzę i umiejętności w zakresie przekształceń składniowych w wypowiedziach ustnych i pisemnych; • funkcjonalnie postępuje się wersją mówioną i pisaną języka; • zna i funkcjonalnie 	
--	---	---	---	--	--

*WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI*

	<p>pojedyncze i odwrotnie;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wersję mówioną i pisaną języka; • wie, w jakich sytuacjach używa się oficjalnej, a w jakich nieoficjalnej odmiany polszczyzny; • używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej; • rozumie dosłowne i proste przenośne znaczenia wyrazów w wypowiedzi; • zna pojęcie <i>związek frazeologiczny</i>; • rozpoznaje wyrazy wartościujące; świadomie tworzy wypowiedzi 	<p>zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, zdanie pojedyncze i złożone, odróżnia zdanie i równoważnik zdania;</p> <ul style="list-style-type: none"> • przekształca konstrukcje składniowe – zdania w równoważniki zdań i odwrotnie; • objaśnia, czym się różni wersja mówiona języka od wersji pisanej; • poprawnie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny; • odróżnia znaczenia dosłowne wyrazów od znaczeń przenośnych; • używa stałych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wyrazy wieloznaczne; • używa różnych związków frazeologicznych w wypowiedziach ustnych i pisemnych; • stosuje ze świadomością celu słownictwo neutralne i wartościujące; posługuje się pozawerbalnymi środkami komunikowania się stosownie do okoliczności i celu wypowiedzi; • świadomie zastępuje powtarzające się wyrazy ich synonimami; • stosuje w 	<p>stosuje formy grzecznościowe używane w oficjalnej i nieoficjalnej odmianie polszczyzny;</p> <ul style="list-style-type: none"> • świadomie wykorzystuje wyrazy o przenośnych znaczeniach do tworzenia własnych wypowiedzi; • używa poprawnie i celowo różnych związków frazeologicznych w wypowiedziach ustnych i pisemnych; • wyjaśnia funkcję słownictwa neutralnego i wartościującego w tekście; podkreśla intencje wypowiedzi pozawerbalnymi środkami porozumiewania się; • funkcjonalnie stosuje synonimy i antonimy w celu wzbogacenia językowego wypowiedzi;
--	--	---	--	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<p>wyrażające różne intencje;</p> <ul style="list-style-type: none"> • używa ze zrozumieniem pojęć <i>synonim, wyraz bliskoznaczny, antonim, wyraz przeciwstawny</i>; • w sposób logiczny i spójny wypowiada się na tematy związane z otaczającą rzeczywistością; • rozumie, że tekst jest komunikatem; • zna pojęcia <i>nadawca</i> i <i>odbiorca</i> wypowiedzi, posługuje się nimi w odniesieniu do różnych sytuacji codziennych; • określa sytuację 	<p>związków wyrazowych ze zrozumieniem i świadomością celu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • odróżnia słownictwo neutralne i wartościujące; stosuje różne typy wypowiedzeń w zależności od zamierzonego celu wypowiedzi; • wie, że formy fleksyjne wyrazów nie są ich synonimami; • tworzy antonimy podanych wyrazów; • wie, że treść tworzonych zdań powinna nawiązywać do wcześniejszych części tekstu; • rozróżnia typy komunikatów: 	<p>wypowiedziach antonimy;</p> <ul style="list-style-type: none"> • używa spójników i zaimków oraz różnorodnych konstrukcji składniowych w celu zespolenia tekstu; • wie, że niektóre komunikaty różnią się systemem znaków; • identyfikuje i opisuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi lirycznej; • dostosowuje sposób wyrażania się i zachowania do sytuacji komunikacyjnej; • rozpoznaje znaczenie różnych niewerbalnych środków komunikacji; 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje synonimy w celu uzyskania spójności tekstu; • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach komunikatów; • funkcjonalnie posługuje się terminami <i>nadawca</i> i <i>odbiorca wypowiedzi</i> podczas interpretacji tekstów kultury; • posługuje się różnymi werbalnymi i pozawerbalnymi środkami komunikacji stosownie do sytuacji • nazywa i komentuje emocje wyrażane za pomocą różnych form ekspresji pozastłownej; • wykorzystuje wiedzę o głoskach, literach i sylabach w analizie 	
--	--	--	---	---	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<p>komunikacyjną;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje komunikaty wyrażane za pomocą gestów i mimiki; • stosuje niewerbalne środki komunikacji; • zna pojęcia <i>głoska, litera, sylaba, akcent</i>; • stosuje intonację zdaniową; • zna pojęcie <i>etykieta językowa</i> i stara się stosować jej zasady; • zna zasady pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – wielką i małą literą – przyimków i wyrażen przyimkowych 	<p>informacyjny, literacki, ikoniczny, reklamowy;</p> <ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje nadawcę wypowiedzi w opowiadaniach, powieściach, baśniach, mitach, legendach; • rozumie wpływ sytuacji komunikacyjnej na kształt wypowiedzi; • rozpoznaje i nazywa uczucia wyrażane za pomocą postawy ciała; • objaśnia różnicę między głoską a literą; • zna reguły akcentowania w języku polskim; • stosuje intonację dostosowaną do celu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcje głosek, liter, sylab; • poprawnie stosuje zasady akcentowania; • różnicuje intonację ze względu na cel wypowiedzi; <ul style="list-style-type: none"> • przestrzega zasad etykiety językowej wymaganych w korespondencji; • stosuje w większości wyrazów zasady pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – wielką i małą literą – przyimków i wyrażen przyimkowych – cząstek <i>-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście</i> – <i>q</i> i <i>ę</i> oraz <i>-em, -en</i> 	<p>warstwy brzmieniowej tekstów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie akcentuje słowa stanowiące wyjątki od podstawowych reguł akcentowania w języku polskim; • przestrzega zasad etykiety językowej podczas komunikacji za pomocą narzędzi nowoczesnych technologii informacyjno–komunikacyjnych; • stosuje we wszystkich wyrazach zasady pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – wielką i małą literą – przyimków i wyrażen przyimkowych – cząstek <i>-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście</i> – <i>q</i> i <i>ę</i> oraz <i>-em, -en</i> i <i>-om, -on</i> – zakończeń <i>-i, -ii, -ji</i> 	
--	--	---	---	---	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<ul style="list-style-type: none"> – cząstek <i>-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście</i> – <i>q</i> i <i>ę</i> oraz <i>-em, -en</i> i <i>-om, -on</i> – zakończeń <i>-i, -ii, -ji</i> • przedrostków i przyrostków; • zna wybrane zasady dotyczące oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych; • zamyka wypowiedzenia kropką, znakiem zapytania lub wykrzyknikiem; • stosuje cudzysłów i dwukropek; 	<p>wypowiedzi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady etykiety językowej w sytuacjach codziennych; <p>stara się przestrzegać poprawności ortograficznej w zakresie pisowni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ź, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – wielką i małą literą – przyimków i wyrażeń przyimkowych – cząstek <i>-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście</i> – <i>q</i> i <i>ę</i> oraz <i>-em, -en</i> i <i>-om, -on</i> – zakończeń <i>-i, -ii, -ji</i> • przedrostków i przyrostków w 	<p>i <i>-om, -on</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – zakończeń <i>-i, -ii, -ji</i> • przedrostków i przyrostków w podanym zestawie ortogramów’ • stosuje w większości wyrazów zasady oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach; • stosuje w większości wypowiedzeń poznane zasady użycia przecinka w zdaniu pojedynczym i złożonym; • stosuje średnik; 	<ul style="list-style-type: none"> • przedrostków i przyrostków w podanym zestawie ortogramów; • stosuje we wszystkich wyrazach zasady oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych w zestawie ortogramów ;zawartych w ćwiczeniach; • stosuje we wszystkich wypowiedzeniach poznane zasady użycia przecinka w zdaniu pojedynczym i złożonym; • stosuje poznane znaki interpunkcyjne w sposób celowy, ze świadomością ich funkcji; 	
--	--	---	---	---	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

		<p>podanym zestawie ortografów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • stara się przestrzegać zasad dotyczących oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach; • stosuje poprawnie kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik na końcu wypowiedzi; • stosuje nawiasy; • zna zasady dotyczące użycia przecinka w zdaniach pojedynczych i złożonych; 			
TWORZENIE WYPOWIEDZI	<ul style="list-style-type: none"> • udziela poprawnych i logicznych odpowiedzi na pytania; • słucha z uwagą 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko wypowiada się na podany temat związany z otaczającą rzeczywistością; 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się logicznie na tematy związane z poznanymi tekstami kultury; 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie porządkuje i komponuje treść swoich wypowiedzi; • prezentuje własne 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze bezbłędne językowo, oryginalne pod względem treści i stylu różne formy wypowiedzi;

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<p>uczestników rozmowy, mówi na temat, uczestnicząc w rozmowie;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje argumenty w wypowiedzi; • tworzy logiczne i w przeważającej części uporządkowane wypowiedzi; • zna pojęcie <i>akapitu</i> i zasady budowania akapitów; • wyszukuje w tekście informacje; • rozpoznaje tekst o charakterze perswazyjnym; • tworzy według podanego wzoru wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis 	<ul style="list-style-type: none"> • włącza się do rozmowy w kulturalny sposób; • posługuje się argumentami w rozmowie; • rozumie funkcję akapitów w kompozycji w wypowiedzi; • stosuje akapity; • ocenia przydatność uzyskanych informacji; • rozpoznaje podstawowe środki perswazji; • tworzy samodzielnie wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przeżyć wewnętrznych, opis obrazu, list oficjalny, sprawozdanie, tekst o 	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na wypowiedzi innych rozmówców; • rozpoznaje argumenty odnoszące się do faktów, logiki oraz do emocji; • tworzy wypowiedzi o właściwej kompozycji i układzie graficznym; • stosuje akapity, dostosowując je do założonej kompozycji wypowiedzi; • dokonuje selekcji informacji; • wskazuje i nazywa podstawowe środki perswazji; • tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, 	<p>stanowisko w rozmowie;</p> <ul style="list-style-type: none"> • używa przemyślanych argumentów na poparcie swojego stanowiska; • tworzy semantycznie pełne i bogate językowo wypowiedzi; • rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi; • wypracowuje skuteczne metody selekcji informacji; • określa funkcję środków perswazji w tekstach reklamowych; • tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych; <p>stosuje funkcjonalnie różne środki językowe;</p> <ul style="list-style-type: none"> • głośowo interpretuje tekst; 	<ul style="list-style-type: none"> • swobodnie posługuje się werbalnymi i pozawerbalnymi środkami wyrazu w wypowiedziach ustnych; • operuje bogatym słownictwem z różnych kręgów tematycznych; • w sposób szczególny dba o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową wypowiedzi; • zapisuje teksty w sposób przejrzysty z dbałością o stronę graficzną i kompozycję podkreśloną użyciem akapitów; • podejmuje działalność literacką i kulturalną; • tworzy prezentacje multimedialne; • redaguje twórcze,
--	---	---	--	---	---

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<p>przeżyć wewnętrznych, opis obrazu, list oficjalny, sprawozdanie, tekst o charakterze argumentacyjnym, charakterystyka, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia;</p> <ul style="list-style-type: none"> • recytuje ze zrozumieniem tekst poetycki lub fragment prozy; • sporządza odtwórczy plan ramowy i szczegółowy wypowiedzi; • sporządza z pomocą nauczyciela plan swojej wypowiedzi; • redaguje według podanego wzoru proste notatki w różnych formach; • opowiada o treści przeczytanych 	<p>charakterze argumentacyjnym, charakterystyka, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia;</p> <ul style="list-style-type: none"> • artykułuje prawidłowo głoski podczas recytacji, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu; • sporządza samodzielnie odtwórczy plan ramowy i szczegółowy wypowiedzi; • tworzy plan twórczy prostej wypowiedzi; • tworzy samodzielnie prostą notatkę w formie tabeli, kilkudzaniowej wypowiedzi, planu oraz notatkę graficzną; • omawia problematykę 	<p>odtwórcze), opis przeżyć wewnętrznych, opis obrazu, list oficjalny, sprawozdanie, tekst o charakterze argumentacyjnym, charakterystyka, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia;</p> <ul style="list-style-type: none"> • recytuje tekst z odpowiednią intonacją, dykcją, napięciem emocjonalnym i następstwem pauz; • stosuje jednolitą formę wypowiedzeń w zapisie planu ramowego i szczegółowego; • sporządza bogaty treściowo twórczy plan wypowiedzi; • rozplanowuje kompozycję układu treści i formy w notatce; • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o języku w wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> • dba o zwięzłość wypowiedzi w zapisie planu ramowego i szczegółowego; funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych formach notatek; • opowiada o treści, problematyce i formie poznanych tekstów kultury; • zna i stosuje zasady netykiety w komunikacji internetowej; • tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych inspirowane treścią poznanych utworów lub ilustracją; • pisze scenariusz filmowy na podstawie własnych pomysłów; • funkcjonalnie i twórczo wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych 	<p>oryginalne teksty o charakterze reklamowym;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzorcowo recytuje teksty poetyckie i prozatorskie;
--	--	---	--	--	---

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<p>utworów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, że współczesne komunikaty w formie elektronicznej (SMS, e-mail) muszą być poprawne pod względem językowym i ortograficznym; • tworzy według podanego wzoru opowiadania na temat dalszych losów bohatera tekstu; • podejmuje próby redagowania scenariusza; • odwołuje się do swojej wiedzy o języku w tworzonych wypowiedziach; • zna zasady pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – wielką i małą 	<p>przeczytanych utworów</p> <p>używa właściwych zwrotów grzecznościowych w swoich wiadomościach SMS oraz korespondencji internetowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzy samodzielnie opowiadania na tematy związane z treścią poznanych utworów; • komponuje początek i zakończenie na podstawie tekstu; • pisze scenariusz filmowy, korzystając z pomocy nauczyciela; • stosuje zwroty grzecznościowe w wypowiedziach ustnych i pisemnych; • stara się przestrzegać 	<p>na temat tekstów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapisuje poprawne, komunikatywne wiadomości SMS; • tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi opowiadania na podstawie tekstu lub ilustracji; • samodzielnie pisze scenariusz filmowy, na podstawie fragmentów lektury; • funkcjonalnie stosuje odpowiednie konstrukcje składniowe w różnych sytuacjach; • stosuje w większości wyrazów zasady pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – wielką i małą 	<p>wypowiedziach;</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje we wszystkich wyrazach zasady pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – wielką i małą literą – przyimków i wyrażen przyimkowych – cząstek <i>-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście</i> – <i>q</i> i <i>ę</i> oraz <i>-em, -en</i> i <i>-om, -on</i> – zakończeń <i>-i, -ii, -ji;</i> przedrostków i przyrostków w podanym zestawie ortografów; • stosuje we wszystkich wyrazach zasady oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach; • stosuje we wszystkich wypowiedziach poznane zasady użycia 	
--	--	--	---	---	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<p>literą</p> <ul style="list-style-type: none"> – przyimków i wyrażen przyimkowych – cząstek <i>-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście</i> – <i>q</i> i <i>ę</i> oraz <i>-em, -en</i> i <i>-om, -on</i> – zakończeń <i>-i, -ii, -ji</i> <ul style="list-style-type: none"> • przedrostków i przyrostków; • zna wybrane zasady dotyczące oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych; • zamyka wypowiedzenia kropką, znakiem zapytania lub wykrzyknikiem; • stosuje cudzysłów i dwukropek; 	<p>poprawności ortograficznej w zakresie pisowni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ź, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – wielką i małą literą – przyimków i wyrażen przyimkowych – cząstek <i>-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście</i> – <i>q</i> i <i>ę</i> oraz <i>-em, -en</i> i <i>-om, -on</i> – zakończeń <i>-i, -ii, -ji</i> <ul style="list-style-type: none"> • przedrostków i przyrostków w podanym zestawie ortografów; • stara się przestrzegać zasad dotyczących oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych w 	<p>literą</p> <ul style="list-style-type: none"> – przyimków i wyrażen przyimkowych – cząstek <i>-bym, -byś,</i> <i>-by, -byśmy, -byście</i> – <i>q</i> i <i>ę</i> oraz <i>-em, -en</i> i <i>-om, -on</i> – zakończeń <i>-i, -ii, -ji</i> <ul style="list-style-type: none"> • przedrostków i przyrostków w podanym zestawie ortografów; • stosuje w większości wyrazów zasady oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych w zestawie ortogramów zawartych; • stosuje w większości wypowiedzeń poznane zasady użycia przecinka w zdaniu pojedynczym i złożonym; • stosuje średnik; 	<p>przecinka w zdaniu pojedynczym i złożonym;</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje poznane znaki interpunkcyjne w sposób celowy, ze świadomością ich funkcji;
--	---	--	--	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

		<p>zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach;</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje poprawnie kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik na końcu wypowiedzeń; • stosuje nawiasy; • zna zasady dotyczące użycia przecinka w zdaniach pojedynczych i złożonych; 			
<p>SAMOKSZTAŁCE</p> <p>NIE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta cicho ze zrozumieniem; • czytając głośno, uwzględnia różne znaki interpunkcyjne; • zapisuje odręcznie informacje pozyskane z różnych źródeł; • korzysta z różnych źródeł informacji (np. książki, edukacyjne programy telewizyjne, strony internetowe); • korzysta z zasobów 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta płynnie tekst, podkreślając głosem ważne słowa; • porządkuje według własnego pomysłu uzyskane informacje; • wybiera informacje uzyskane z różnych źródeł i wykorzystuje je w nauce i rozwijaniu pasji; • zna zasady korzystania z zasobów bibliotecznych; 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta tekst, stosując odpowiednie tempo i intonację w zależności od treści; • zapisuje informacje za pomocą edytora tekstu; • selekcjonuje informacje w celu wykorzystania ich w różnych sytuacjach typowych i nietypowych; • korzysta z zasobów bibliotek <i>on-line</i>; • korzysta ze słownika wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • czytając głośno, przekazuje intencję tekstu; • opracowuje własne sposoby szybkiego i efektywnego zapisywania informacji; gromadzi dane w sposób uporządkowany i zapewniający łatwy dostęp do potrzebnych informacji; • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat zasobów bibliotecznych w docieraniu do informacji; • określa funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje narzędzia TIK (np. smartfon, tablet) do zapisywania i katalogowania informacji; • opracowuje własne bazy informacji, np. kartoteki, fiszki z hasłami, foldery plików; • wykorzystuje programy, aplikacje i gry edukacyjne do samodzielnej nauki

*WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI*

	<p>szkolnej biblioteki;</p> <ul style="list-style-type: none"> • korzysta ze słownika ortograficznego; • potrafi odnaleźć wskazane hasło w encyklopedii i słowniku poprawnej polszczyzny; • podejmuje próbę oceny prawdziwości informacji uzyskanych z Internetu; • pod kierunkiem nauczyciela poznaje kulturę regionu; • korzysta z Internetu w celach edukacyjnych; • kształci umiejętności tworzenia prezentacji multimedialnej; 	<ul style="list-style-type: none"> • zna budowę słownika ortograficznego i słownika poprawnej polszczyzny; • wyszukuje hasła w encyklopedii; • ocenia przydatność uzyskanych informacji; • wyszukuje informacje na temat ważnych zdarzeń i postaci związanych ze swoim regionem; • rozwija umiejętności efektywnego korzystania z zasobów Internetu; 	<p>bliskoźnacznych i słownika poprawnej polszczyzny;</p> <ul style="list-style-type: none"> • korzysta z informacji zawartych w encyklopedii; • konfrontuje ze sobą informacje uzyskane z różnych źródeł, szczególnie internetowych; • wykorzystuje wiedzę i umiejętności do przetwarzania informacji o życiu kulturalnym regionu; • zna wybrane zasady netykiety i przestrzega ich; 	<p>słowników;</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa typy definicji słownikowych i ich swoistość; • korzysta ze słowników <i>on-line</i>; • krytycznie ocenia i weryfikuje informacje uzyskane z różnych źródeł; • aktywnie interesuje się życiem kulturalnym swojego regionu; • postrzega nowoczesne technologie informacyjne jako narzędzia do rozwijania i prezentowania własnych zainteresowań; 	<p>języka polskiego;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwraca uwagę na aspekty moralne związane z korzystaniem z zasobów internetowych (odpowiedzialność, uczciwość, poszanowanie cudzej własności); • przestrzega praw autorskich dotyczących zasobów Internetu; • opisuje źródła internetowe; • bierze udział w konkursach przedmiotowych z języka polskiego; • bierze udział w życiu kulturalnym regionu
--	---	---	--	--	---

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

LEKTURY OBOWIĄZKOWE I UZUPEŁNIAJĄCE	<ul style="list-style-type: none">• czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i analizuje podstawowe elementy ich świata przedstawionego	<ul style="list-style-type: none">• czyta większość wymaganych lektur w całości i analizuje ich świat przedstawiony	<ul style="list-style-type: none">• czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje wybrane wątki	<ul style="list-style-type: none">• czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami	<ul style="list-style-type: none">• sprawnie wskazuje motywy przewodnie w danym utworze oraz motywy wędrowne w poznanych dziełach literackich;
--	--	---	---	---	--

	Stopień dopuszczający	Stopień dostateczny	Stopień dobry	Stopień bardzo dobry	Stopień celujący
Uczeń:					
KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE	<ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje czytany utwór jako należący do <i>epiki, liryki</i> lub <i>dramatu</i>, • zna podstawowe pojęcia związane z utworami epickimi, lirycznymi i dramatycznymi, • wie, że istnieją gatunki literackie (w tym: <i>pamiętnik, komedia, fraszka, tren, ballada, epopeja</i>), odróżnia je od rodzajów literackich, • wie, że język utworu literackiego cechuje się obecnością różnych środków stylistycznych, • zauważa związek 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje podstawowe cechy tekstów epickich, lirycznych i dramatycznych, odnajduje je w czytanych utworach, • stara się posługiwać terminologią związaną z utworami epickimi, lirycznymi i dramatycznymi, • stara się posługiwać nazwami gatunków literackich, wskazuje utwory należące do tych gatunków, • wyszukuje w tekście literackim użytych środków językowych, stara się je nazwać, 	<ul style="list-style-type: none"> • określa cechy charakterystyczne rodzajów literackich, wskazuje je w czytanych utworach, • posługuje się terminologią związaną z analizą utworów epickich, lirycznych i dramatycznych, • wymienia cechy gatunkowe omawianych utworów, nazywa gatunki, • rozpoznaje w tekście literackim użyte środki językowe (w tym: <i>eufemizm, porównanie homeryckie, inwokację, symbol, alegorię</i>), 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnice między poszczególnymi rodzajami, omawia cechy utworów synkretycznych, • poprawnie posługuje się terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów epickich, lirycznych i dramatycznych, • poprawnie posługuje się nazwami gatunków, omawia cechy gatunkowe czytanych utworów, • wskazuje funkcję użytych w tekście literackim środków językowych oraz 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie analizuje i interpretuje teksty literackie, porównuje utwory, • wykorzystuje wiedzę na temat rodzajów i gatunków literackich do pełniejszego odczytania utworów, • w wypowiedziach posługuje się terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów literackich,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA VII

	<p>problematyki utworów literackich z życiem i uniwersalnymi wartościami,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wiąże czytany utwór ze wskazanym przez nauczyciela kontekstem, • wymienia elementy warstwy przedstawieniowej dzieła sztuki, • wyszukuje w tekście wskazane informacje, stara się porządkować zgromadzony materiał, • czyta fragmenty tekstów publicystycznych i popularnonaukowych, • rozpoznaje wskazany przez nauczyciela tekst jako artykuł prasowy, • zauważa we 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje związek problematyki utworów literackich z życiem, opisuje wartości, do których odwołuje się utwór, • zapoznaje się ze wskazanym przez nauczyciela kontekstem utworu, stara się powiązać utwór ze swoją wiedzą na temat historii i kultury, • komentuje warstwę przedstawieniową dzieła sztuki, zwraca uwagę na wartość estetyczną tekstów kultury, • wyszukuje w tekście informacje różnego typu, cytuje fragmenty tekstu, • klasyfikuje poznawany tekst jako 	<p>próbuje określić ich funkcję, zauważa wartości estetyczne poznawanych utworów,</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę egzystencjalną tekstów, nazywa wartości uniwersalne, do których odwołuje się utwór, • odczytuje utwór, wykorzystując wybrane konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze, • rozpoznaje znaczenia naddane dzieła sztuki, wskazuje elementy symboliczne, rozpoznaje wartość estetyczną tekstów kultury, • wydobywa i porządkuje istotne 	<p>określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich,</p> <ul style="list-style-type: none"> • poddaje refleksji problematykę egzystencjalną w poznawanych tekstach, hierarchizuje wartości, do których odwołuje się utwór, • interpretuje utwór, wykorzystując potrzebne konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze, • wyjaśnia rolę środków języka malarskiego w tworzeniu znaczeń obrazu, interpretuje dzieło sztuki, określa wartości estetyczne tekstów kultury, 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnia funkcję różnego rodzaju środków stylistycznych użytych w tekście, funkcjonalnie stosuje środki stylistyczne w swojej wypowiedzi, • poddaje ocenie utwory ze względu na ich wartość estetyczną, • odczytuje problematykę egzystencjalną i aksjologiczną poznawanych tekstów, • twórczo poszerza interpretację utworu o potrzebne konteksty, sprawnie posługuje się terminologią
--	---	---	--	--	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA VII

	<p>wskazanych przez nauczyciela tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych</p>	<p>literacki, publicystyczny lub popularnonaukowy,</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje gatunki dziennikarskie (w tym: <i>wywiad</i> i <i>artykuł</i>), • znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych 	<p>informacje w zależności od ich funkcji w przekazie,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje i porządkuje cytaty, • wskazuje różnice między literaturą piękną a innymi rodzajami piśmiennictwa, • zna podstawowe cechy gatunków dziennikarskich (<i>wywiad</i>, <i>artykuł</i>), • znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych 	<ul style="list-style-type: none"> • twórczo wykorzystuje informacje z tekstu we własnej pracy, • funkcjonalnie włącza cytaty do wypowiedzi, • określa funkcje literatury pięknej, literatury popularnonaukowej i publicystyki, • samodzielnie określa cechy gatunków dziennikarskich (<i>wywiad</i>, <i>artykuł</i>), • analizuje zauważone w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych, opisuje sposób nawiązania do nich 	<p>dotyczącą innych dziedzin kultury,</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje teksty należące do różnych dziedzin kultury, • samodzielnie analizuje i interpretuje różne teksty kultury, poddaje ocenie ich wartość estetyczną, • twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje zgromadzone informacje we własnej pracy, • biegle wskazuje w tekstach cechy <i>wywiadu</i>, <i>artykułu</i>, • samodzielnie wskazuje we współczesnej
--	--	--	---	---	---

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA VII

					kulturze popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych
KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE	<ul style="list-style-type: none"> komunikuje się z innymi w sposób werbalny i niewerbalny, zauważa różnice między wymową a pisownią wyrazów, poprawnie akcentuje wyrazy ze stałym akcentem, rozpoznaje wyrazy podstawowe i pochodne, rodzinę wyrazów, tworzy wyrazy pochodne według wzoru, rozdziela odmienne i nieodmienne części mowy, w tym imiesłowów, 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie używa języka jako narzędzia komunikowania się, poprawnie zapisuje wyrazy, w których występują różnice między wymową a pisownią, poprawnie akcentuje większość wyrazów, dzieli proste wyrazy na podstawę słowotwórczą i formant, rozpoznaje wyrazy pokrewne, rozpoznaje rodzaje imiesłowów, 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie języka w procesie komunikacji, poprawnie stosuje różne sposoby zapisywania głosek, rozpoznaje podstawowe rodzaje zjawisk fonetycznych, poprawnie akcentuje wszystkie wyrazy, rozpoznaje i używa różne rodzaje formantów, poprawnie analizuje budowę słowotwórczą wyrazu, 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie, na czym polega twórczy i sprawczy charakter działań językowych, rozumie zjawiska fonetyczne związane z różnicami między wymową a pisownią wyrazów, poprawnie akcentuje wszystkie wyrazy, stosuje w wypowiedzi odpowiednią intonację zdaniową, odróżnia rdzeń od podstawy 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat języka w komunikowaniu się, formułuje wypowiedzi poprawne, bogate językowo, precyzyjne, zachowujące obowiązujące normy świadomie i celowo stosuje w wypowiedziach różne typy zdań i

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA VII

	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy według wzoru imiesłowowy równoważnik zdania, • zna podstawowe skróty i skrótowce, używa ich w wypowiedzi, • stara się dostosować styl do tworzonej wypowiedzi, • stosuje podstawowe zasady etykiety językowej, • nie popełnia błędów zakłócających komunikację językową, stara się pisać poprawnie pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy imiesłowowy równoważnik zdania, • podaje znaczenie powszechnie używanych skrótów i skrótowców, poprawnie ich używa, • zauważa zróżnicowanie stylistyczne wypowiedzi, dostosowuje styl do formy wypowiedzi, • stosuje zasady etykiety językowej, • pisze zgodnie z podstawowymi normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie zasady tworzenia imiesłowów, • przekształca imiesłowowy równoważnik zdania na zdanie złożone i odwrotnie, • używa poprawnych form skrótów i skrótowców, • rozpoznaje różne style, różnicuje stylistycznie swoje wypowiedzi, • świadomie stosuje w wypowiedziach zasady etykiety językowej, • pisze zgodnie z normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej, stara 	<p>słowotwórczej, tworzy rozbudowane rodziny wyrazów i analizuje strukturę wyrazów pochodnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasady tworzenia i odmiany imiesłowów, • poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje, • określa funkcję skrótów i skrótowców, poprawnie ich używa, • poprawnie używa różne style wypowiedzi i je rozpoznaje, • wyjaśnia zasady etykiety językowej, • pisze poprawnie, zauważa popełnione 	<p>rodzaje wypowiedzeń,</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonuje analizy słowotwórczej wyrazów, wykorzystuje wiedzę o budowie wyrazów do wzbogacania własnych wypowiedzi, • wykorzystuje funkcjonalnie umiejętność tworzenia imiesłowów oraz wiedzę na temat skrótów i skrótowców w celu uzyskania precyzji wypowiedzi i wzbogacenia stylistycznego własnych tekstów, • bogaci swoje słownictwo,
--	---	---	--	---	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA VII

			się poprawiać błędy	błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne oraz dokonuje ich autokorekty	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się swobodnie i kulturalnie w różnych sytuacjach, zapisuje poprawnie swoje wypowiedzi, dokonuje ich autokorekty
TWORZENIE WYPOWIEDZI	<ul style="list-style-type: none"> krótko wypowiada się ustnie na podany temat, stara się używać prostych środków retorycznych, z pomocą nauczyciela redaguje plan wypowiedzi, pisze według podanego wzoru, z pomocą nauczyciela, poznane formy wypowiedzi, w tym: recenzję, rozprawkę, przemówienie, wywiad, 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się ustnie, zachowuje wewnętrzną logikę wypowiedzi, używa środków retorycznych, gromadzi materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi, pisze plan wypowiedzi, pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: recenzję, rozprawkę, przemówienie, wywiad, starając się zachować wyznaczniki gatunku, 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się ustnie, porządkując treść swojej wypowiedzi, wykorzystuje środki retoryczne, gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do stworzenia pracy, tworzy poprawnie plan wypowiedzi, pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: recenzję, rozprawkę, przemówienie, wywiad, 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy rozbudowaną wypowiedź na podany temat, zachowuje logikę, spójność i kompozycję wypowiedzi, funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne w celu oddziaływania na odbiorcę, samodzielnie 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się, realizując zamierzony cel, wykorzystuje w wypowiedziach ustnych i pisemnych funkcjonalnie i twórczo środki retoryczne i stylistyczne, samodzielnie planuje pracę, notuje w sposób

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA VII

	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje akapity, • formułuje prostą tezę, • wyraża własne zdanie i stara się je uzasadnić, • przedstawia rzeczowe argumenty w dyskusji na temat problemów znanych z codziennego życia, • stara się podać przykłady ilustrujące argumenty, • z pomocą nauczyciela podejmuje próby wnioskowania, • rozpoznaje w tekstach reklamowych niektóre środki perswazji i manipulacji, • zna i stosuje 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje akapity zaznaczające trójdzielną budowę pracy, • formułuje tezę, wie, czym jest hipoteza, • wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając prostej argumentacji, • przedstawia rzeczowe i emocjonalne argumenty w dyskusji na temat znanych mu z doświadczenia problemów, • podaje przykłady ilustrujące argumenty, • formułuje proste wnioski, • rozpoznaje w tekstach reklamowych podstawowe środki 	<p>stosując odpowiednią dla danej formy kompozycję,</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje akapity jako spójne całości myślowe, • formułuje tezę i hipotezę, • wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając właściwych argumentów, • przedstawia argumenty w dyskusji dotyczącej tekstu literackiego, • podaje odpowiednie przykłady ilustrujące argumenty, • formułuje wnioski wynikające z argumentacji, 	<p>selekcjonuje i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do stworzenia pracy, tworzy szczegółowy plan wypowiedzi,</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: recenzję, rozprawkę, przemówienie, wywiad, stosując odpowiednie zasady kompozycji i zachowując zasady spójności językowej, • stosuje rytm akapitowy, • samodzielnie formułuje tezę i hipotezę, • swobodnie wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając 	<p>twórczy, gromadzi potrzebny materiał, korzystając z różnych źródeł,</p> <ul style="list-style-type: none"> • pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: recenzję, rozprawkę, przemówienie, wywiad, stosując funkcjonalnie różnorodne środki językowe, • twórczo i funkcjonalnie stosuje rytm akapitowy, • samodzielnie formułuje tezę i hipotezę, • wyraża własne
--	--	---	--	--	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA VII

	<p>podstawowe zasady etyki wypowiedzi,</p> <ul style="list-style-type: none"> • podejmuje próby przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza), • formułuje pytania dotyczące warstwy przedstawieniowej utworu, • głośno czyta i recytuje teksty, zachowując podstawowe zasady wymowy 	<p>perswazji i manipulacji,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi, • podejmuje samodzielne próby przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje), • formułuje pytania związane z dosłownymi znaczeniami utworu, • głośno, płynnie czyta i recytuje teksty, przestrzega zasad intonacji zdaniowej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w tekstach reklamowych użyte środki perswazji i manipulacji, • zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi, • dokonuje przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje), • formułuje pytania związane z przerośnymi znaczeniami utworu, • głośno czyta i recytuje teksty, dobierając odpowiednie tempo i intonację 	<p>różnorodnych argumentów,</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje celne i różnorodne przykłady ilustrujące argumenty, • podsumowuje rozważania, samodzielnie formułuje wnioski, • rozpoznaje w tekstach reklamowych środki perswazji i manipulacji, wskazuje ich funkcję, • zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi, • samodzielnie dokonuje przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje), 	<p>zdanie i uzasadnia je w sposób trafny,</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje trafne przykłady i omawia je w sposób pogłębiony, • samodzielnie formułuje wnioski, • rozpoznaje w przekazach medialnych mechanizmy perswazji i manipulacji, • twórczo przekształca cudzy tekst w celu osiągnięcia określonego efektu, • formułuje
--	--	--	---	---	---

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA VII

				<ul style="list-style-type: none"> • formułuje pytania problemowe dotyczące wszystkich składników utworu, • interpretuje głosowo utwór 	<p>trafne, ciekawe pytania dotyczące warstwy znaczeń naddanych w utworze,</p> <ul style="list-style-type: none"> • recytuje utwór, prezentując własną interpretację tekstu z wykorzystaniem różnorodnych środków wyrazu
SAMOKSZTAŁCENIE	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta, z poszanowaniem praw autorskich, z różnych źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela, • rozwija nawyk systematycznego uczenia się, • uczestniczy w pracy grupowej, współpracuje z innymi w realizacji 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta, z poszanowaniem własności intelektualnej, z różnych źródeł informacji, • uczy się systematycznie, • uczestniczy w projektach edukacyjnych, • podejmuje próby prezentowania 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z samodzielnie wybranych źródeł informacji, szanując cudzą własność intelektualną, • rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania, • stara się myśleć krytycznie, wyraża opinie, 	<ul style="list-style-type: none"> • pogłębia swoją wiedzę przedmiotową, korzystając rzetelnie, z poszanowaniem własności intelektualnej, z różnych źródeł informacji, • rozwija nawyk krytycznego myślenia i formułowania opinii, • bierze udział w 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i aktywnie poszerza swoją wiedzę oraz pogłębia zainteresowania humanistyczne, korzystając z różnych form i źródeł, • ma własne zdanie i prezentuje je w dyskusji,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA VII

	<p>projektów edukacyjnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w programowych wyjściach o charakterze kulturalnym 	<p>przygotowanego materiału,</p> <ul style="list-style-type: none"> rozwija umiejętność krytycznego myślenia, wyraża swoje zdanie, uczestniczy w wybranych wydarzeniach kulturalnych w swoim regionie 	<ul style="list-style-type: none"> aktywnie realizuje projekty, prezentuje efekty pracy indywidualnej lub grupowej, uczestniczy w życiu kulturalnym swojego regionu 	<p>konkursach, wykładach, pracach kół przedmiotowych itp.</p> <ul style="list-style-type: none"> aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym swojego regionu 	<ul style="list-style-type: none"> z zaangażowaniem włącza się w realizację projektów edukacyjnych, aktywnie, bierze udział w konkursach, wykładach, pracach kół przedmiotowych itp., występuje w roli lidera grupy, aktywnie i świadomie uczestniczy w życiu kulturalnym regionu
<p>LEKTURY OBOWIĄZKOWE I UZUPEŁNIAJĄCE</p>	<ul style="list-style-type: none"> czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i zna ich treść 	<ul style="list-style-type: none"> czyta większość wymaganych lektur w całości i zna ich treść 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wszystkie wymagane lektury w całości, zna ich treść i problematykę 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega paralelizmy w literaturze

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA VII

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VIII

	Stopień dopuszczający	Stopień dostateczny	Stopień dobry	Stopień bardzo dobry	Stopień celujący
UCZEŃ:					
KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE	<ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje czytany utwór literacki jako należący do <i>epiki, liryki</i> lub <i>dramatu</i>; • zna podstawowe pojęcia związane z utworami epickimi, lirycznymi i dramatycznymi; • wie, że istnieją gatunki literackie (w tym: <i>fraszka, sonet, pieśń, hymn, satyra, tragedia, powieść historyczna</i>), odróżnia je od rodzajów literackich; • wie, że język utworu literackiego cechuje się obecnością różnych środków stylistycznych; • zauważa związek problematyki utworów literackich z życiem i uniwersalnymi wartościami; 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje podstawowe cechy tekstów epickich, lirycznych i dramatycznych, odnajduje je w czytanych utworach; • stara się posługiwać terminologią związaną z utworami epickimi, lirycznymi i dramatycznymi; • stara się posługiwać nazwami gatunków literackich, wskazuje utwory należące do tych gatunków; • wyszukuje w tekście literackim użytych środków językowych, stara się je nazwać; • wskazuje związek problematyki utworów literackich z życiem, opisuje wartości, do 	<ul style="list-style-type: none"> • określa cechy charakterystyczne rodzajów literackich, wskazuje je w czytanych utworach; • posługuje się najważniejszą terminologią związaną z analizą utworów epickich, lirycznych i dramatycznych; • wymienia cechy gatunkowe omawianych utworów, nazywa gatunki literackie; • rozpoznaje w tekście literackim użyte środki językowe (w tym: <i>neologizm, symbol, alegorię, ironię</i>), próbuje określić ich funkcję, zauważa wartości estetyczne poznawanych utworów; • określa problematykę 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnice między poszczególnymi rodzajami, omawia cechy utworów synkretycznych; • poprawnie posługuje się terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów epickich, lirycznych i dramatycznych; • poprawnie posługuje się nazwami gatunków, omawia cechy gatunkowe czytanych utworów; • wskazuje funkcję użytych w tekście literackim środków językowych oraz określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich; • poddaje refleksji problematykę egzystencjalną w poznawanych tekstach, hierarchizuje wartości, do 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie analizuje i interpretuje teksty literackie, porównuje utwory; • wykorzystuje wiedzę na temat rodzajów i gatunków literackich do pełniejszego odczytania utworów; • biegle posługuje się terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów literackich; • objaśnia funkcję różnego rodzaju środków stylistycznych użytych w tekście, funkcjonalnie stosuje środki stylistyczne w swojej wypowiedzi; • poddaje ocenie utwory ze względu na ich wartość estetyczną; • samodzielnie

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VIII

	<ul style="list-style-type: none"> • wiąże czytany utwór ze wskazanym przez nauczyciela kontekstem; • wymienia elementy warstwy przedstawieniowej dzieła sztuki; • wyszukuje w tekście wskazane informacje, stara się porządkować zgromadzony materiał; • czyta ze zrozumieniem fragmenty tekstów publicystycznych i popularnonaukowych; • rozpoznaje wskazany przez nauczyciela tekst jako <i>reportaż</i>; • zauważa we wskazanych przez nauczyciela tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych 	<p>których odwołuje się utwór;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznaje się ze wskazanym przez nauczyciela kontekstem utworu, stara się powiązać utwór ze swoją wiedzą na temat historii i kultury; • komentuje warstwę przedstawieniową dzieła sztuki, zwraca uwagę na wartość estetyczną tekstów kultury; • wyszukuje w tekście informacje różnego typu, cytuje fragmenty tekstu; • klasyfikuje poznawany tekst jako literacki, publicystyczny lub popularnonaukowy; • rozpoznaje gatunki dziennikarskie (w tym: <i>reportaż</i> i <i>felieton</i>); • znajduje w 	<p>egzystencjalną tekstów, nazywa wartości uniwersalne, do których odwołuje się utwór;</p> <ul style="list-style-type: none"> • odczytuje utwór, wykorzystując wybrane konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze; • rozpoznaje znaczenia naddane dzieła sztuki, wskazuje elementy symboliczne, rozpoznaje wartość estetyczną tekstów kultury; • wydobywa i porządkuje istotne informacje w zależności od ich funkcji w przekazie; • wyszukuje i porządkuje cytaty; • wskazuje różnice między literaturą piękną a innymi rodzajami piśmiennictwa; • zna podstawowe cechy 	<p>których odwołuje się utwór;</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretuje utwór, wykorzystując potrzebne konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze; • wyjaśnia rolę środków języka malarskiego w tworzeniu znaczeń obrazu, interpretuje dzieło sztuki, określa wartości estetyczne tekstów kultury; • funkcjonalnie włącza cytaty do wypowiedzi, • funkcjonalnie i celowo wykorzystuje zgromadzone informacje; • określa funkcje literatury pięknej, literatury popularnonaukowej i publicystyki; • określa cechy gatunków dziennikarskich (<i>reportaż</i>, <i>felieton</i>); • analizuje zauważone w tekstach współczesnej 	<p>odczytuje problematykę egzystencjalną i aksjologiczną poznawanych tekstów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • twórczo poszerza interpretację utworu o potrzebne konteksty, sprawnie posługuje się terminologią dotyczącą innych dziedzin kultury; • porównuje teksty należące do różnych dziedzin kultury; • samodzielnie analizuje i interpretuje różne teksty kultury, poddaje ocenie ich wartość estetyczną; • twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje zgromadzone informacje we własnej pracy; • wyjaśnia różnice między literaturą piękną, popularnonaukową,
--	---	---	--	---	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VIII

		omawianych tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych	gatunków dziennikarskich (<i>reportaż, felieton</i>), <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych 	kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych, opisuje sposób nawiązania do nich	publicystyką; <ul style="list-style-type: none"> • biegle wskazuje w tekstach cechy reportażu, felietonu; • samodzielnie wskazuje we współczesnej kulturze popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych, nazywa sposób nawiązania
KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE	<ul style="list-style-type: none"> • komunikuje się z innymi w sposób werbalny i niewerbalny; • dostosowuje język, którego używa, do sytuacji; • rozpoznaje i tworzy wypowiedzenia wielokrotnie złożone; • odróżnia mowę niezależną od zależnej; • zauważa zróżnicowanie słownictwa języka polskiego, rozpoznaje słownictwo gwarowe, 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie używa języka jako narzędzia komunikowania się; • stara się stosować normę wzorcową i użytkową; • tworzy poprawne wypowiedzenia wielokrotnie złożone; • przekształca poprawnie mowę niezależną w zależną; • rozpoznaje zróżnicowanie słownictwa języka polskiego, rozpoznaje 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie języka w procesie komunikacji; • stosuje normę wzorcową i użytkową; • rozpoznaje i tworzy różne rodzaje wypowiedzeń wielokrotnie złożonych; • przekształca poprawnie mowę zależną w niezależną i odwrotnie, przestrzega zasad zapisu; • rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i ograniczonym zasięgu, 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, na czym polega twórczy i sprawczy charakter działań językowych; • formułuje wypowiedzi poprawne pod względem językowym; • rozróżnia i stosuje w wypowiedziach różne rodzaje wypowiedzeń wielokrotnie złożonych; • poprawnie stosuje w wypowiedziach mowę zależną i niezależną; • wskazuje funkcję wykorzystania w 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat języka w komunikowaniu się; • formułuje wypowiedzi poprawne, bogate językowo, precyzyjne, zachowujące obowiązujące normy; • świadomie i celowo stosuje w wypowiedziach różne rodzaje wypowiedzeń wielokrotnie złożonych; • wykorzystuje

*WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VIII*

	<p>środowiskowe;</p> <ul style="list-style-type: none"> • stara się wzbogacać swoje słownictwo, wyjaśnia znaczenie wyrazów; • rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, używa ich; • podaje przykłady homonimów; • stara się dostosować styl do tworzonej wypowiedzi, • stosuje podstawowe zasady etykiety językowej, • nie popełnia błędów zakłócających komunikację językową, stara się pisać poprawnie pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym 	<p>zapożyczenia, archaizmy, słowa gwarowe;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzbogaca swoje słownictwo; • ma świadomość treści i zakresu używanych wyrazów; • stara się używać poprawnych form nazw osobowych i miejscowych; • wyjaśnia znaczenie homonimów; • zauważa zróżnicowanie stylistyczne wypowiedzi, dostosowuje styl do formy wypowiedzi, • stosuje zasady etykiety językowej, • pisze zgodnie z podstawowymi normami poprawności językowej, ortograficznej i 	<p>rozpoznaje zapożyczenia, archaizmy, neologizmy, kolokwializmy, słowa gwarowe;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna sposoby wzbogacania słownictwa i korzysta z nich; • odróżnia treść i zakres wyrazu; • używa poprawnych form nazw osobowych i miejscowych; • poprawnie używa homonimów; • rozpoznaje i nazywa różne style, różnicuje stylistycznie swoje wypowiedzi, • świadomie stosuje w wypowiedziach zasady etykiety językowej, • pisze zgodnie z normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej, stara się poprawiać błędy; 	<p>wypowiedzi różnych rodzajów słownictwa;</p> <ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie korzysta ze słowników; • różnicuje słowa w zależności od ich treści i zakresu znaczeniowego; • nazywa rodzaje nazw osobowych i miejscowych, używa ich poprawnych form; • nazywa rodzaje stylów użytkowych, poprawnie używa ich w wypowiedzi; • wyjaśnia zasady etykiety językowej, • pisze poprawnie, zauważa popełnione błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne oraz dokonuje ich autokorekty 	<p>funkcjonalnie mowę zależną i niezależną dla osiągnięcia w wypowiedzi pożądanego efektu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • bogaci swoje słownictwo oraz poddaje refleksji rozwój i zróżnicowanie języka polskiego; • biegle używa różnych rodzajów nazw osobowych i miejscowych; • biegle używa użytkowych stylów wypowiedzi; • doskonalili własny styl wypowiedzi, mając świadomość cech dobrego stylu; • wypowiada się swobodnie i kulturalnie w różnych sytuacjach; • zapisuje poprawnie swoje wypowiedzi, dokonuje ich
--	---	---	---	---	---

*WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VIII*

		interpunkcyjnej			autokorekty
TWORZENIE WYPOWIEDZI	<ul style="list-style-type: none"> • krótko wypowiada się ustnie na podany temat; • stara się używać prostych środków retorycznych; • z pomocą nauczyciela redaguje plan wypowiedzi; • pisze według podanego wzoru, z pomocą nauczyciela, poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny; • stosuje akapity; • formułuje prostą tezę; • wyraża własne zdanie i stara się je uzasadnić; • przedstawia rzeczowe argumenty w dyskusji na temat problemów znanych z 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się ustnie, zachowuje wewnętrzną logikę wypowiedzi, używa środków retorycznych; • gromadzi materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi, pisze plan wypowiedzi; • pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, starając się zachować wyznaczniki gatunku; • stosuje akapity zaznaczające trójdzielną budowę pracy; • formułuje tezę, wie, czym jest hipoteza; • wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając prostej argumentacji; 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się ustnie, porządkując treść swojej wypowiedzi, wykorzystuje środki retoryczne; • gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do stworzenia pracy, tworzy poprawnie plan wypowiedzi; • pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, stosując odpowiednią dla danej formy kompozycję; • stosuje akapity jako spójne całości myślowe; • formułuje tezę i hipotezę; • wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając właściwych argumentów; 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy rozbudowaną wypowiedź na podany temat, zachowuje logikę, spójność i kompozycję wypowiedzi; • funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne w celu oddziaływania na odbiorcę; • samodzielnie selekcjonuje i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do stworzenia pracy, tworzy szczegółowy plan wypowiedzi; • samodzielnie pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, stosując odpowiednie zasady kompozycji i zachowując zasady spójności językowej; • stosuje rytm akapitowy; 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się, realizując zamierzony cel; • wykorzystuje w wypowiedziach ustnych i pisemnych funkcjonalnie i twórczo środki retoryczne i stylistyczne; • samodzielnie planuje pracę, notuje w sposób twórczy, gromadzi potrzebny materiał, korzystając z różnych źródeł; • pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, stosując funkcjonalnie różnorodne środki językowe; • twórczo i funkcjonalnie stosuje rytm akapitowy;

*WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VIII*

	<p>codziennego życia;</p> <ul style="list-style-type: none"> • stara się podać przykłady ilustrujące argumenty; • z pomocą nauczyciela podejmuje próby wnioskowania; • rozpoznaje w różnych tekstach niektóre środki perswazji i manipulacji; • zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi; • podejmuje próby przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza); • formułuje pytania dotyczące warstwy przedstawieniowej utworu; • głośno czyta i recytuje teksty, zachowując podstawowe zasady wymowy 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rzeczowe i emocjonalne argumenty w dyskusji na temat znanych mu z doświadczenia problemów; • podaje przykłady ilustrujące argumenty; • formułuje proste wnioski; • rozpoznaje w różnych tekstach podstawowe środki perswazji i manipulacji; • zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi; • podejmuje samodzielne próby przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje) • formułuje pytania związane z dosłownymi znaczeniami utworu, • głośno, płynnie czyta i recytuje teksty, 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia argumenty w dyskusji dotyczącej tekstu literackiego; • podaje odpowiednie przykłady ilustrujące argumenty; • formułuje wnioski wynikające z argumentacji; • rozpoznaje w różnych tekstach użyte środki perswazji i manipulacji; • zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi; • dokonuje przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje); • formułuje pytania związane z przenośnymi znaczeniami utworu; • głośno czyta i recytuje teksty, dobierając odpowiednie tempo i 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie formułuje tezę i hipotezę; • swobodnie wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając różnorodnych argumentów; • podaje celne i różnorodne przykłady ilustrujące argumenty; • podsumowuje rozważania; • rozpoznaje w różnych tekstach środki perswazji i manipulacji, wskazuje ich funkcję; • zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi; • samodzielnie dokonuje przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje); • formułuje pytania problemowe dotyczące wszystkich składników utworu; 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje tezę i hipotezę, dostosowuje je do przyjętej formy rozprawki; • wyraża własne zdanie i uzasadnia je w sposób trafny i wnikliwy; • podaje trafne przykłady i omawia je w sposób pogłębiony; • samodzielnie formułuje wnioski; • rozpoznaje w przekazach medialnych mechanizmy perswazji i manipulacji; • twórczo przekształca cudzy tekst w celu osiągnięcia określonego efektu artystycznego; • formułuje trafne, ciekawe pytania dotyczące warstwy znaczeń naddanych w utworze;
--	--	---	--	---	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VIII

		przestrzega zasad intonacji zdaniowej	intonację	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje głosowo utwór literacki, starając się zaciekać słuchacza 	<ul style="list-style-type: none"> • recytuje utwór, prezentując własną interpretację tekstu z wykorzystaniem różnorodnych środków głosowych
SAMOKSZTAŁCE NIE	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta, z poszanowaniem praw autorskich, z różnych źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela; • rozwija nawyk systematycznego uczenia się; • uczestniczy w pracy grupowej, współpracuje z innymi w realizacji projektów edukacyjnych; • uczestniczy w programowych wyjściach o charakterze kulturalnym 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta, z poszanowaniem własności intelektualnej, z różnych źródeł informacji; • uczy się systematycznie; • uczestniczy w projektach edukacyjnych; • podejmuje próby prezentowania przygotowanego materiału; • rozwija umiejętność krytycznego myślenia, wyraża swoje zdanie; 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z samodzielnie wybranych źródeł informacji, szanując cudzą własność intelektualną; • rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania; • stara się myśleć krytycznie, wyraża opinie; • aktywnie realizuje projekty, prezentuje efekty pracy indywidualnej lub grupowej; • uczestniczy w życiu kulturalnym swojego regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • pogłębia swoją wiedzę przedmiotową, korzystając rzetelnie, z poszanowaniem własności intelektualnej, z różnych źródeł informacji; • rozwija nawyk krytycznego myślenia i formułowania opinii; • bierze udział w konkursach, wykładach, pracach kół przedmiotowych itp.; • aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym swojego regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i aktywnie poszerza swoją wiedzę oraz pogłębia zainteresowania humanistyczne, korzystając z różnych form i źródeł; • ma własne zdanie i prezentuje je w dyskusji; • z zaangażowaniem włącza się w realizację projektów edukacyjnych; • aktywnie bierze udział w konkursach, wykładach, pracach kół przedmiotowych itp.

*WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VIII*

		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w wybranych wydarzeniach kulturalnych w swoim regionie 			<ul style="list-style-type: none"> występuje w roli lidera grupy; aktywnie i świadomie uczestniczy w życiu kulturalnym regionu;
LEKTURY OBOWIĄZKOWE I UZUPEŁNIAJĄCE	<ul style="list-style-type: none"> czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i zna ich treść 	<ul style="list-style-type: none"> czyta większość wymaganych lektur w całości i zna ich treść 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wszystkie wymagane lektury w całości, zna ich treść i problematykę 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega paralelizmy w literaturze